MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80376-1

AUTHOR:

CRATIPPUS

TITLE:

CRATIPPI HELLENICORUM...

PLACE:

BONN

DATE:

1916

Master Negative #

91-80376-1

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88C85
I

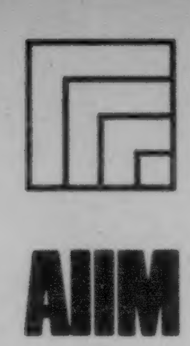
Cratippus.
...Cratippi Hellenicorum Fragmenta Oxyrhynchia; scholarum in usum edidit Justus Hermannus Lipsius. Bonn, A. Marcus' und E. Weber's verlag, 1916.
35 p. 19 cm. (At head of title: Kleine texte für vorlesungen und übungen, hrsg. von Hans Lietzmann. 138)

17076

Restrictions on Use:

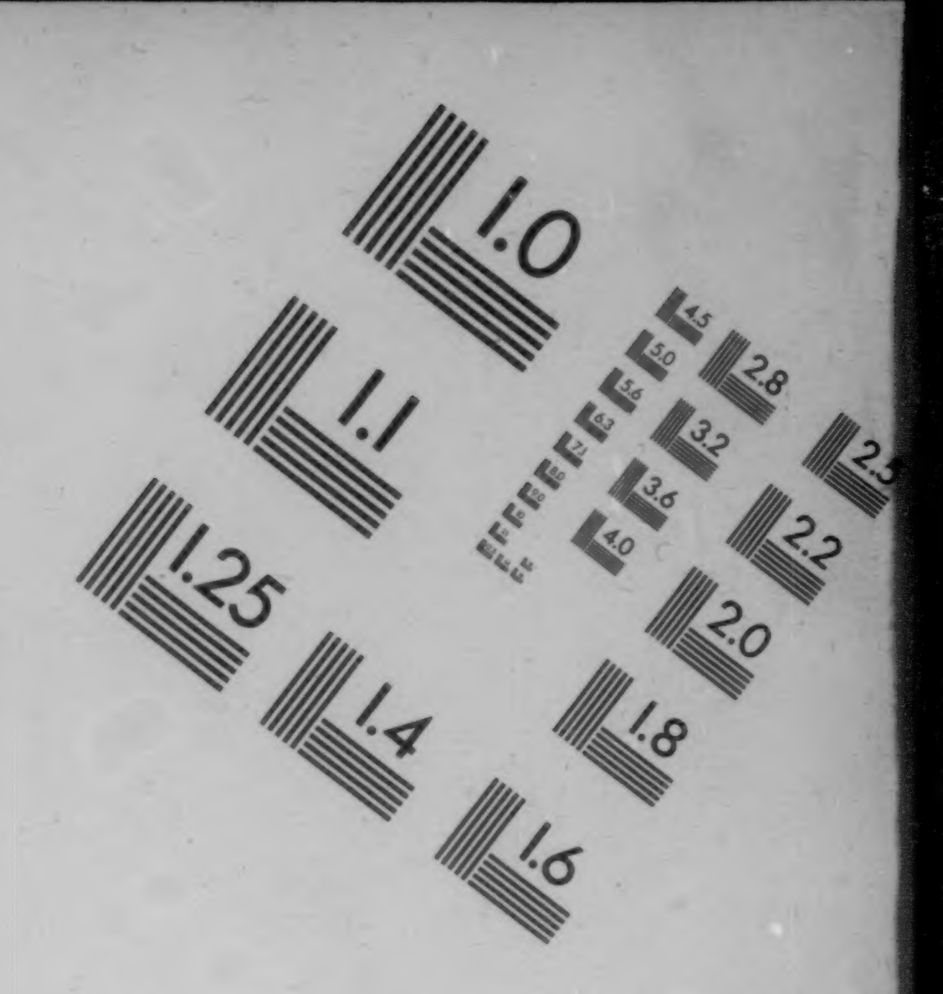
TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm
REDUCTION RATIO: 11X
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 12/17/91
INITIALS RD
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

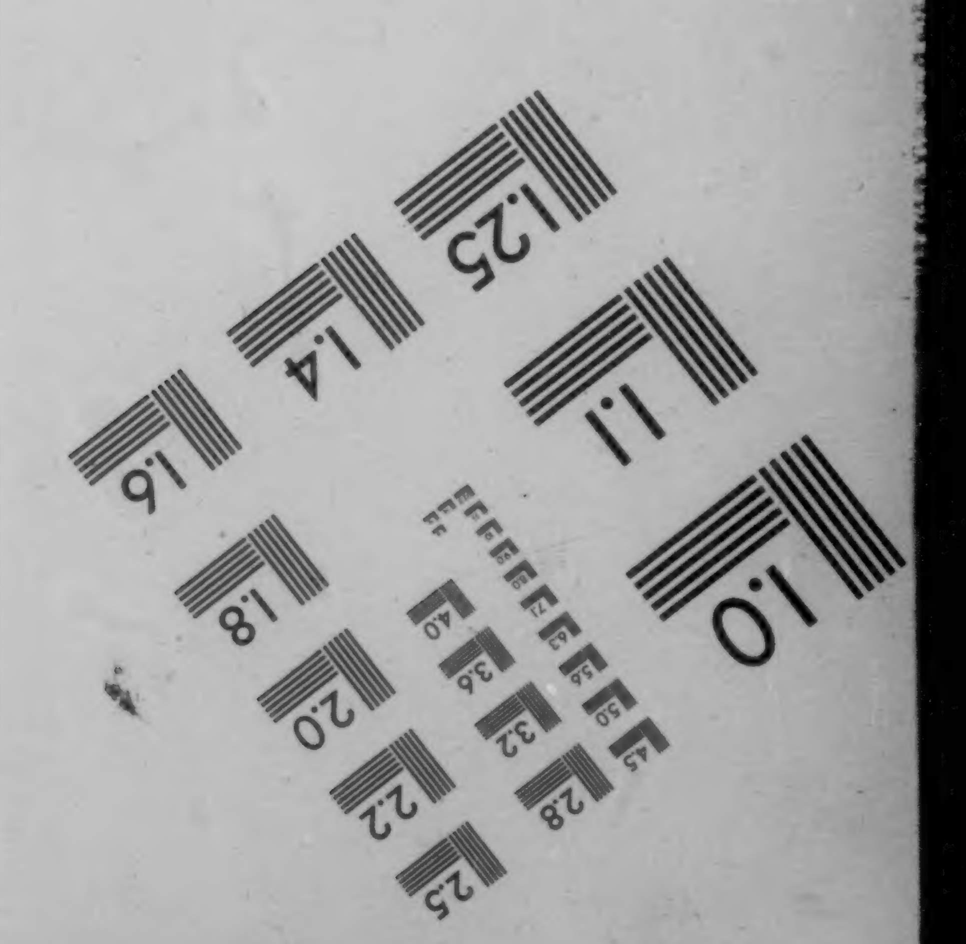
Centimeter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 mm

1 2 3 4 5

Inches

1.0 1.1 1.25 1.4 1.6 1.8 2.0 2.2 2.5 2.8 3.2 3.6 4.0 4.5 5.0 5.6

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

P. Winter
1917.

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

138

CRATIPPI HELLENICORUM FRAGMENTA OXYRHYNCHIA

SCHOLARUM IN USUM EDIDIT

JUSTUS HERMANNUS LIPSIUS

BONN

A. MARCUS' UND E. WEBER'S VERLAG

1916

De Cratippo historico duo potissimum sunt testimonia, alterum Dionysii Halicarnassensis de Thucydide 16 p. 847, quo συνακμάσας αὐτῷ i. e. Thucydidi καὶ τὰ παραλειφθέντα ὑπ' αὐτοῦ συναγαγών dicitur, alterum quo quae narrauerit indicatur apud Plutarchum de gloria Atheniensium in. ἄνελε τὴν Περικλέους πολιτείαν καὶ τὰ ναύμαχα πρὸς Ῥίῳ Φορμίωνος τρόπαια — καὶ Θουκυδίδης σοι διαγέγραπται. ἄνελε τὰ περὶ Ἑλλήσποντον Ἀλκιβιάδου νεανιεύματα καὶ τὰ πρὸς Λέσβον Θρασύλλου καὶ τὴν ὑπὸ Θηραμένους τῆς ὀλιγαρχίας κατάλυσιν καὶ Θρασύβουλον καὶ Ἀρχῖνον καὶ τοὺς ἀπὸ Φυλῆς ἑβδομήκοντα κατὰ τῆς Σπαρτιατῶν ἡγεμονίας ἀνισταμένους καὶ Κόνωνα πάλιν ἐμβιβάζοντα τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν θάλατταν, καὶ Κράτιππος ἀνῄρηται. Ex quibus facile colligitur Cratippum res a fine operis Thucydidei usque ad pugnam Cnidiam gestas rettulisse a Theopompo ita discrepantem, ut nonnulla iam a Thucydide narrata retractaret. Hoc enim probat non tam τὰ παραλειφθέντα illud Dionysii, quod etiam de opere ad finem perducto recte intellegas quod alter ἀτελὲς κατέλιπε, quam quod etiam de sublato quadringentorum dominatu Cratippum exposuisse Plutarchus testatur. Et accedit tertium de illo testimonium eorum quae in Andocidis uita quae fertur Plutarchi ex margine illata leguntur p. 234c διὰ τὸ πρότερον ἀκόλαστον ὄντα νύκτωρ κωμάσαντα θραῦσαί τι τῶν ἀγαλμάτων τοῦ θεοῦ καὶ εἰσαγγελθέντα, ἐπειδὴ οὐκ ἠβουλήθη ὃν ἐζήτουν οἱ κατήγοροι δοῦλον ἐκδοῦναι, διαβληθῆναι καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς δευτέρας γραφῆς ὕποπτον γενέσθαι, ἣν μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἐπὶ Σικελίαν στόλου συνέβη γενέσθαι, Κορινθίων εἰσπεμψάντων ἄνδρας διὰ Λεοντίνους τε καὶ Ἐγεσταίους, μελλόντων βοηθεῖν αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων <οἳ> νύκτωρ τοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν Ἑρμᾶς κατέκοψαν ὥς Κράτιππός φησι. Haec enim probabilius ad motuum ab Hermocopidis concitatorum memoriam referas quam ad ipsius Andocidis uel de mysteriis iudicati uel ob legationem de pace condemnati. Denique scriptori Thucydidis aetati suppari bene conueniunt quae Cratippus in prooemio ut uidetur illius et de orationibus iudicasse et de morte narrasse traditur. Illa affert Dionysius l. s. d. postquam in libris Thucydidis haud pauca inesse dixit leuiter tantum adumbrata et a reliquorum perfectione longe remota, id quod in orationes maxime et dialogos iis insertos cadat:

ὧν προνοούμενος ἔοικεν ἀτελῆ τὴν ἱστορίαν καταλιπεῖν ὡς καὶ Κράτιππος ὁ σ. α. κ. τ. π. ὑ. α. σ. γέγραφεν οὐ μόνον ταῖς πράξεσιν αὐτὰς ἐμποδὼν γεγενῆσθαι λέγων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὀχληρὰς εἶναι. τοῦτό γέ τοι συνέντα αὐτὸν ἐν τοῖς τελευταίοις τῆς ἱστορίας φησὶ μηδεμίαν τάξαι ῥητορείαν, πολλῶν μὲν κατὰ τὴν Ἰωνίαν γενομένων πολλῶν δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις ὅσα διὰ διαλόγων καὶ δημηγοριῶν ἐπράχθη. Quod iudicium nequaquam tam absonum esse quam plerisque adhuc uisum est satis mihi demonstrasse uideor in commentatione actis societatis litterarum Lipsiensis a. 1915 inserta p. 16 sq. Atque ibidem p. 22 sq. defendi quod Thucydidem in Thracia diem supremum obiisse Cratippus narrasse traditur apud Marcellinum uitae Thucydideae 53 ἐγὼ δὲ Ζώπυρον ληρεῖν νομίζω λέγοντα τοῦτον ἐν Θράκῃ τετελευτηκέναι, κἂν ἀληθεύειν νομίζῃ Κράτιππος αὐτόν: quibus uerbis iustae sane dubitationi obnoxiis Eduardus Schwartz Hermae u. XLIV p. 499 sq. mirum in modum ita abusus est, ut Cratippo omnem fidem abrogandam esse censeret.

Composui omnia, quae usque ad annum 1908 de Cratippo innotuerunt. Hoc autem anno B. Grenfell et A. Hunt Oxonienses fragmenta historica amplissima e papyro Oxyrhynchia feliciter eruta in quinto harum papyrorum uolumine ediderunt, quibus res ab anni 396 autumno usque ad sequentis anni autumnum gestae tam plene et accurate enarrantur, ut auctorem non multum aetate iis inferiorem librum conscripsisse appareat. Itaque editores aut Theopompi aut Cratippi eum esse iudicarunt, ut tamen Eduardum Meyer et Wilamowitzium secuti, quorum opera in edendis fragmentis adiuti sunt, magis ad illius partes inclinarent. Atque idem plerique adhuc existimarunt, in his G. Busolt, H. Weil, V. Wilcken. At refragantur huic sententiae argumenta grauissima. Nam e col. 14, 25 sq. certa ratione efficitur scripsisse anonymum ante annum 356, quo tempore fieri omnino non potuit, ut Theopompus quippe a. 377 natus et sero demum a rhetoricis studiis ad historica conuersus Hellenicorum librum decimum componeret, cui fragmenta essent adscribenda. Nec minus quominus haec ei tribuamus obstat, quod nimium quantum discrepant ab omnibus, quae propria fuisse Theopompi in historia scribenda cum fragmentis seruatis edocemur tum ueterum de eo iudiciis. Multo uero etiam minus Ephori esse Hellenica Oxyrhynchia putare licet, id quod tamen W. Judeich et qui antea Cratippi partes cum Blassio et A. de Mess amplexus erat, E. M. Walker fecerunt. Nam neque unius anni res tam copiose enarrare potuit qui triginta libris omnem rerum Graecarum memoriam complexus est, neque ad synchronisticam rationem subito deflectere ei licuit, qui τῶν βίβλων ἑκάστην πεποίηκε περιέχειν κατὰ γένος τὰς πράξεις. At enim in Cratippum nihil est quod non conueniat eorum, quae de anonymo scimus. Fuit enim

et ipse Thucydide paullum aetate inferior atque res enarrauit et eorum temporum, in quae cadit annus 396/5, et belli Deceleici certe eas, quas non perscripsit Thucydides, quod idem se fecisse anonymus c. 2, 4 testatur: nam ut Timolai de Simicho uictoriola rebus a Thucydide narratis antecesserit, licuit tamen huic haud dubie eam praetermittere. Denique Cratippus orationes historiis insertas improbauit, quibus abstinuit anonymus, atque Atheniensem fuisse illum certum, hunc ueri est simillimum. Quae omnia uberius explicaui l. s. d. Quodsi tamen etiamnunc sunt, qui de ignoto aliquo Hellenicorum Oxyrhynchiorum auctore cogitare malunt, nae illi quod omnes habet probabilitatis numeros, aspernantur prae eo quod ueri est dissimillimum, scriptoris egregii memoriam ita oblitteratam esse, ut nusquam ne minima quidem eius mentio exstaret.

Papyri ex fragmentis circiter 230 columnas Oxonienses effecerunt unam et uiginti, partes quattuor, quas ABCD litteris signarunt. Hunc enim iustum esse partium ordinem, de quo propter diuersam columnae quintae et sextae a reliquis manum primum ambigebant, dubitare non iam licet, nisi quod C omnium maxime lacera incertum est utrum ante B an post eam ponenda sit. Inter A et B unam saltem columnam intercidisse ex aduersa papyri parte Hunt collegit, neque quin ante D uel una uel plures amissae sint, dubium uideri poterit. De minoribus fragmentis inserendis editorum iudicium sequendum erat, nec licet sperare si cui futuro aliquo tempore papyrum retractare contigerit, in hac re uel in scriptura exploranda multum eum profecturum esse. Quae nulli columnae uel ne huic quidem papyro certo tribuere licuit fragmenta paucarum uel syllabarum uel litterarum repetere nolui. Atque legentium commodo consulturus codicis memoriam non ea fide expressi, ut lacunarum minorum supplementa quae certa uiderentur uncis includerem uel litteris dubiis nisi ubi interesse uidebatur puncta subicerem. Etiam incerta lacunarum supplementa aliquoties admisi ut pro exemplis essent, quid scribere Cratippus certe potuerit. Plurima iam suppleuit et emendauit editorum Oxoniensium sollertia, qui scripturae a me receptae auctores intellegendi sunt, cui nomen nullum adscriptum est. H littera signaui Hellenicorum editionem minorem ab A. Hunt a. 1909 emissam a maiori (GH) subinde discrepantem, cui Theopompi et Cratippi fragmenta adiunxit. Alii quae ad restituenda scriptoris uerba uel in editione utraque uel postea contulerunt, iis auctorum nomina apponere religioni habui, breuiata quidem eorum qui saepius appellandi erant, ex illo genere U. de Wilamowitz (W) et I. B. Bury (Bu), ex hoc C. Fuhr (F) *Berl. philol. Wochenschr.* 1908 n. 5. 7. 1910 n. 6 et Ph. Boissevain (Bo) ibidem 1908 n. 6, quibus nuperrime accessit

B. Keil (K) *Hermes* LI (1916) p. 459 sq. Meis L litteram adscripsi. Orthographica raro adnotaui: in quibus memorabile, quod prior scriba ι adscriptum nusquam habet, uterque pro ι longa fere ubique, pro ι breui interdum ει scribit.

Adnotationi subiunxi eorum scriptorum testimonia, qui res easdem quas Cratippus uel rettulerunt uel attigerunt, quo commodius cum illius narratione comparari possint. Quorum pleraque iam collegerunt editores Oxonienses in commentario et E. Meyer *Theopomps Hellenica* (1909). Praeter hos de rebus a Cratippo relatis maxime consulendi sunt G. Busolt *Hermes* XLIII (1908) p. 255 sq. XLV p. 220 sq. A. de Mess *N. Rhein. Mus.* LXIV (1909) p. 235 sq. W. Judeich ibid. LXVI p. 94 sq. F. Ruehl ibid. LXVIII p. 161 sq. E. M. Walker *The Hellenica Oxyrhynchia* (1912). De sermone libri quaesiuerunt A. Franz *Ein Historikerfragment aus Oxyrhynchus* (1910) et W. Bauer *Dissertat. Vindobon.* XI (1913).

Beloch III p 66

Col. I (A Col. I)

I Ὑπὸ δὲ τοὺ[ς αὐτοὺς χρόνο]υς ἐξέπλευσε τριήρης Ἀθήνηθεν [οὐ μετὰ τῆς τοῦ] δήμου γνώμης, ἰ[δία̣] δὲ Δημαίνετος ὁ Βουζύγης κοινωσάμενος ἐν ἀπορρήτῳ τῇ βουλῇ, ὡς λέγεται, περὶ τοῦ πράγματος, ἐπειδὴ συνέστησαν αὐτῷ τῶν πολιτῶν συ<χ>ν[οί], καταβὰς εἰς Πειραιᾶ καὶ καθ[ελκύσας] ναῦν ἐκ τῶν νεωσοίκων ἀναγόμεν[ος ἔπλει πρὸ]ς Κόνωνα. **2** θορύβου δὲ μετὰ ταῦτα γε[νομένου] καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀγανακτούντω[ν ὅσοι γνώ]ριμοι καὶ χαρίεντες ἦσαν καὶ λεγ[όντων ὅτι δια]βα[λοῦ]σι τὴν πόλιν ἄρχοντες πολέ[μου πρὸς Λακ]εδαιμονίους, καταπλαγέντες οἱ β[ουλευταὶ τὸ]ν θόρυβον συνήγαγον τὸν δῆμον οὐδὲν προσποιούμενοι μετεσχηκέναι τοῦ πράγματος. συνεληλυθότος δὲ τοῦ πλήθους ἀνιστάμενοι τῶν Ἀθηναίων οἵ τε περὶ Θρασύβουλον καὶ Αἴσιμον καὶ Ἄνυτον ἐδίδασκον αὐτοὺς ὅτι μέγαν ἀροῦνται κίνδυνον εἰ μὴ τὴν πόλιν ἀπολύσουσι τῆς αἰτίας. **3** τῶν δὲ Ἀθηναίων οἱ μὲν ἐπιεικεῖς καὶ τὰς οὐσίας ἔχοντες ἔστεργον τὰ παρόντα, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δημοτικοὶ τότε μὲν φοβηθέντες ἐπείσθησαν τοῖς συμβουλεύουσι, καὶ πέμψαντες πρὸς Μίλωνα τὸν ἁρμοστὴν τὸν Αἰγίνης εἶπον ὅπως δύναται τιμωρεῖσθαι τὸν Δημαίνετον, ὡς οὐ μετὰ τῆς πόλεως ταῦτα πεποιηκότα· ἔμπροσθεν δὲ σχεδὸν ἅπαντα τὸν χρόνον ἐταρατ-

---

2 ἰ[δία̣ W **3** Βουζύγης in corrupta codicis scriptura κ̣ . . ιος αυ̣τ̣ης latere Aeschines monstrat: κύριος αὐτῆς H, quod ferri nequit **5** συ<χ>ν[οί W: συν[in fine uersus P, unde συγκαταβάς GH **14** ἀροῦνται Bo F: αιρ̣ουνται P

---

2 Aeschin. II 18 ὁ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφός, θεῖος δ' ἡμέτερος Κλεόβουλος ὁ Γλαύκου τοῦ Ἀχαρνέως ὑὸς μετὰ Δημαινέτου τοῦ Βουζύγου συγκατεναυμάχησε Χείλωνα τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον

τον τ[ὰ πράγ]ματα καὶ πολλὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀ[ντέπρα]τ-
τον. ἀπέπεμπον μὲν γὰρ ὅπλα τε καὶ ὑπηρεσίας ἐπὶ τὰς ναῦς II
τὰς μετὰ τοῦ Κ[όνωνος, ἐπέμ]φθησαν δὲ πρέσβεις ὡς βασιλέα
π[έρυσιν οἱ περὶ .]π[.]κράτη τε καὶ Ἁγνίαν καὶ Τελεσήγορον,
οὓς καὶ συλλαβὼν Φάραξ ὁ πρότερον ναύαρχος ἀπέστειλε
πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους οἳ ἀπέκτειναν αὐτούς. ἠναντιοῦντο 2
δὲ ταῦτα παροξυνόντων τῶν περὶ τὸν Ἐπικράτη καὶ Κέφαλον·
οὗτοι γὰρ ἔτυχον ἐπιθυμοῦντες μάλιστα τὴν πόλιν <ἐκπολε-
μῶσαι>, καὶ ταύτην <τὴν γνώμην> ἔσχον οὐκ ἐπειδὴ Τιμο-
κράτει διελέχθησαν καὶ τὸ ‖ χρυσίον [ἔλαβον, ἀλλὰ καὶ πολὺ] Col. II (A Col. II)
πρότερον. καίτοι τινὲς λέγ[ουσιν αἴτια γενέσθ]αι τὰ παρ'

---

1 α[. . . . .]ττεν P 'sed ε fort. corr.' H 3 ἐπορεύθησαν Bo
4 π[έρυσιν F: π[ρῶτον Bu]τοκρατη pro]π . κρατη legi etiam posse GH adnotant, quare uel Ἱπποκράτη uel Αὐτοκράτη restituendum esse

---

4 Harpocr. s. Ἁγνίας· τοῦτον καὶ τοὺς συμπρεσβευτὰς αὐτοῦ φησὶν Ἀνδροτίων ἐν ε' τῆς Ἀτθίδος καὶ Φιλόχορος ὡς ἑάλωσάν τε καὶ ἀπέθανον ὑπὸ Λακεδαιμονίων. Cf. Isae. XI 8. 11 Xenoph. *Hell.* III 5, 1 ὁ μέν τοι Τιθραύστης καταμαθεῖν δοκῶν τὸν Ἀγησίλαον καταφρονοῦντα τῶν βασιλέως πραγμάτων καὶ οὐδαμῇ διανοούμενον ἀπιέναι ἐκ τῆς Ἀσίας ἀλλὰ μᾶλλον ἐλπίδας ἔχοντα μεγάλας αἱρήσειν βασιλέα, ἀπορῶν τί χρῷτο τοῖς πράγμασι πέμπει Τιμοκράτη τὸν Ῥόδιον εἰς Ἑλλάδα δοὺς χρυσίον εἰς πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου καὶ κελεύει πειρᾶσθαι πιστὰ τὰ μέγιστα λαμβάνοντα διδόναι τοῖς προεστηκόσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐφ' ᾧτε πόλεμον ἐξοίσειν πρὸς Λακεδαιμονίους. ἐκεῖνος δ' ἐλθὼν δίδωσιν ἐν Θήβαις μὲν Ἀνδροκλείδᾳ τε καὶ Ἰσμηνίᾳ καὶ Γαλαξιδώρῳ, ἐν Κορίνθῳ δὲ Τιμολάῳ τε καὶ Πολυάνθει, ἐν Ἄργει δὲ Κύλωνί τε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ. 2 Ἀθηναῖοι δὲ καὶ οὐ μεταλαβόντες τούτου τοῦ χρυσίου ὅμως πρόθυμοι ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον νομίζοντές τε . . . . . αὐτῶν ἄρχεσθαι. οἱ μὲν δὴ δεξάμενοι τὰ χρήματα εἰς τὰς οἰκείας πόλεις διέβαλλον τοὺς Λακεδαιμονίους· ἐπεὶ δὲ ταύτας εἰς μῖσος αὐτῶν προήγαγον, συνίστασαν καὶ τὰς μεγίστας πόλεις πρὸς ἀλλήλας. Pausan. III 9, 7 ὡς γὰρ δὴ ἐπύθετο Ἀρταξέρξης μάχας τε ἃς ἐνίκησεν Ἀγησίλαος καὶ ὡς ἐς τὰ πρόσω χειρούμενος τὰ ἐν ποσὶ πρόεισιν ἀεὶ σὺν τῷ στρατῷ Τισσαφέρνην μὲν καίπερ τὰ πρότερα εὐεργέτην ὄντα ζημιοῖ θανάτῳ, Τιθραύστην δὲ κατέπεμψεν ἐπὶ θάλασσαν φρονῆσαί τε δεινὸν καί τι καὶ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔχοντα δυσνοίας. 8 οὗτος ὡς ἀφίκετο ἐς Σάρδεις, αὐτίκα ἐπενόει τρόπον ᾧτινι ἀναγκάσει Λακεδαιμονίους τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας ἀνακαλέσασθαι στρατιάν. ἄνδρα οὖν Ῥόδιον Τιμο-

ἐκείνου χρήματα τ[οῦ σ]υ[στῆναι τούτους καὶ] τοὺς ἐν Βοιωτοῖς καὶ τοὺς ἐ[ν τ]α[ῖς ἄλλαις πόλεσι τ]αῖς προειρημέναις, οὐκ εἰδότες ὅτι π[ᾶσιν αὐτοῖς συ]νεβεβήκει πάλαι δυσμενῶς ἔχειν [πρὸς Λακεδαιμο]νίους καὶ σκοπεῖν ὅπως ἐκπολεμώ[σουσι] τ[ὰς πόλει]ς. ἐμίσουν γὰρ οἱ μὲν Ἀργεῖοι καὶ Βοιωτ[ῶν οἱ προεσ]τῶτες τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι τοῖς ἐναντίοις τῶν πολιτῶν αὐτοῖς ἐχρῶντο φίλοις, οἱ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπιθυμοῦντες ἀπαλλάξαι τοὺς Ἀθηναίους τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς εἰρήνης καὶ προαγαγεῖν ἐπὶ τὸ πολεμεῖν καὶ πολυπραγμονεῖν, ἵν' αὐτοῖς **3** ἐκ τῶν κοινῶν ᾖ χρηματίζεσθαι. τῶν δὲ Κορινθίων οἱ μεταστῆσαι τὰ πράγματα ζητοῦντες οἱ μὲν ἄλλοι <παραπλησίως> τοῖς Ἀργείοις καὶ τοῖς Βοιωτοῖς ἔτυχον δυσμενῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, Τιμόλαος δὲ μόνος αὐτοῖς διάφορος γεγονὼς ἰδίων ἐγκλημάτων ἕνεκα, πρότερον ἄριστα διακείμενος καὶ μάλιστα λακωνίζων, ὡς ἔξεστι καταμαθεῖν **4** ἐκ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον συμβάντων τὸν Δεκελεικόν. ἐκεῖνος γὰρ ὁτὲ μὲν πενταναΐαν ἔχων ἐπόρθησε τῶν νήσων τινὰς τῶν ἐπ' Ἀθηναίοις οὐσῶν, ὁτὲ δὲ μετὰ δύο τριήρων εἰς Ἀμφίπολιν καταπλεύσας καὶ παρ' ἐκείνων ἑτέρας τέτταρας συμπληρωσάμ[ενος ἐνίκη]σε Σίμιχον ναυμαχῶν τὸν στρατηγὸν [τῶν Ἀθηνα]ίων, ὥσπερ εἴρηκά που καὶ πρότερον, κ[αὶ τριήρε]ις

5 Βοιωτ[οι . . . .]γωται uel τωται P unde Βοιωτοὶ στασιῶται GH: 'sed ι uix certum et fort. συνεσ]τωτας pro συνεσ]τῶτες scriptum est' H. quod posui uix minus capit lacuna **20** Σίμιχον F coll. scholio Aesch. II 31: σίχιον P

κράτην ἐς τὴν Ἑλλάδα πέμπει χρήματα ἄγοντα ἐντειλάμενος πόλεμον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐργάσασθαι Λακεδαιμονίοις. οἱ δὲ τῶν χρημάτων μεταλαβόντες Ἀργείων μὲν Κύλων τε εἶναι λέγονται καὶ Σωδάμας, ἐν Θήβαις δὲ Ἀνδροκλείδης καὶ Ἰσμηνίας καὶ Ἀμφίθεμις· μετεῖχε δὲ καὶ Ἀθηναῖος Κέφαλος καὶ Ἐπικράτης, καὶ ὅσοι Κορινθίων ἐφρόνουν τὰ Ἀργείων Πολυάνθης τε καὶ Τιμόλαος. Cf. Plut. *Artax.* 20. *Ages.* 15. *Lysandr.* 27. Polyaen. I 48, 3 Κόνων Φαρναβάζῳ συμμαχῶν Ἀγησιλάου τὴν Ἀσίαν πορθοῦντος ἔπεισε τὸν Πέρσην χρυσίον πέμψαι τοῖς δημαγωγοῖς τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, οἳ λαβόντες πείσουσι τὰς πατρίδας ἐκφέρειν τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον. οἱ μὲν δεκασθέντες ἔπεισαν καὶ συνέστη πόλεμος Κορινθιακός.

τὰς πολεμίας ἔλαβεν οὔσας πέντε κ[αὶ ναῦς ἃς ἔπ]εμψαν τριά[κοντ]α· μετὰ δὲ ταῦτα [τὰς πάσας] ἔχων τριήρεις καταπλεύσας εἰς Θάσον ἀπέστησε ταύτην τῶν Ἀθηναίων. οἱ μὲν οὖν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς προειρημέναις διὰ ταῦτα πολὺ μᾶλλον ἢ διὰ Φαρνάβαζον καὶ τὸ χρυσίον ἐπηρμένοι μισεῖν ἦσαν τοὺς Λακεδαιμονίους.

Ὁ δὲ Μίλων ὁ τῆς Αἰγίνης ἁρμοστής, ὡς ἤκουσε τὰ III παρὰ τῶν Ἀθηναίων, συμπληρωσάμενος τριήρη διὰ ταχέων ἐδίωκε τὸν Δημαίνετον. ὁ δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἔτυχε μὲν ὢν περὶ Θορικὸν τῆς Ἀττικῆς· ἐπειδὴ δὲ προσπλεύσας 2 ἐκεῖνος πρὸ[ς ‖ τὴν γῆν] ἐπεχείρη[σεν ἐξωθ]εῖν, ὥρμησεν ἐπὶ Col. III (A Col. III cum Fr. 1, 2) Πο̣λυ̣[. . . πλ]εῖν· κρατήσ̣[ας δὲ μιᾶς ν]εὼς αὐτῶν τὴν μὲν ὑ[φ' αὑτῷ] ναῦν, ὅτι χε[ῖρον ἦν τὸ σκ]άφος, αὐτοῦ κατέλιπεν, [εἰς δὲ] τὴν ἐκείν[ων μεταβιβ]άσας τοὺς αὑτοῦ ναύ[τας πα]ρέπλευσεν [ἐπὶ τὸ στρά]τευμα τὸ μετὰ τοῦ [Κόνωνος — — ὁ δὲ Μίλ]ων εἰς Αἴγιναν με[τὰ τῆς τριήρους ἀπέπλευσε.

Τὰ μ]ὲν οὖν ἁδρότατα τῶν [κατ' αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα τῷ IV θέρε]ι τούτῳ συμβάντων [οὕτως ἐγένετο· τελευτῶντος] δὲ τοῦ [θ]έρους τῇ μὲν [Ἑλλάδι τῆς κοινῆς εἰρήνης] ἔτος ὄγδοον ἐνειστήκει· [κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν τότε . .]αρος τὰς τριήρεις ἀπα[γαγὼν — — — ἐ]κεῖ δὲ καταπλεύσας τὰς [— — —]εν, ἔτυχεν γὰρ ἀεὶ τοῦ [— — — κατεσ]κευακὼς ἦν νεώρια [— — —]ς ὅπου συνέπιπτεν [— — —] τὸν δὲ Φαρνάβαζον ἀ[κούσας — — —] παραγενέσθαι βουλό[μενος τῷ Φαρναβάζῳ συμμεῖξ]αι καὶ μισθὸν ἀπολα[βεῖν τοῖς στρατιώταις . . α]ρος μὲν οὖν αὐτοῦ διέ[τριβεν, ἐπὶ δὲ τὰς ναῦς τῶν Λακ]εδαιμονίων καὶ τῶν [συμμάχων ἀφικνεῖται Πόλλις] ναύαρχος ἐκ

1 ναῦς ἃς Bo **2** τὰς πάσας L **11** columnae tertiae deest pars sinistra, cuius uersus 1—5 fragmento 1 supplentur ita, ut ante eius litteras 8—9 deesse uideantur 5—6, post eas 8—9 τὴν γῆν et ἐξωθεῖν Bo **12** latet nomen loci: an Ποταμόν? μιᾶς quamuis editoribus non probatum recepi **15** παρέπλευσεν Richards: πρ̣ο̣έπλευσεν GH **18** sq. suppleuit L θέρει iam F **20** suppl. K: εἰρήνῃ τῇ πρὸς Ἀθηναίους GH ἀρχῇ τῇ τῶν Λακεδαιμονίων Meyer p. 63 **21** suppl. L **22** ἀπαγαγών F **23** αιει P **25** ἀκούσας F **26** τοῖς στρατιώταις L

Λακε[δαίμονος εἰς τὴν ναυαρχίαν τὴ]ν Ἀρχελαΐδα κατα[στὰς διάδοχος. κατὰ δὲ τὸν αὐ]τὸν χρόνον Φοινίκων [— — ἧκον ἐνενήκον]τα νῆες εἰς Καῦνον ὧν [δέκα μὲν ἔπλευσαν ἀπὸ Κιλι]κίας αἱ δὲ λείπουσαι [— — —] ἃς Ἄκτων ὁ Σιδώνιος [— — — βασ]ιλεῖ τοῖς ταύτης τῆς [— — — πε]ρὶ τὴν ναυαρχίαν Φαρ[νάβαζος — — —]ντων αὐτὸν τῶν παρα-

8 [— — — ὁ μὲν οὖν .] . αρος τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν [— — — τὸ στρατό]πεδον. Κόνων δὲ προσ[πλέοντας τοὺς πολεμίους αἰ]σθόμενος ἀναλαβὼν [— — — συμ]πληρώσας τὰς τριήρεις [— — — ὡς τάχι]στα ποταμὸν τὸν Καύ[νιον καλούμενον εἰς λίμνη]ν τὴν Καυνίαν εἰσέπλευ[σε — — — το]ῦ Φαρναβάζου καὶ τοῦ Κό[νωνος — — —]ρνη[ς] ἀνὴρ Πέρσης πα [— — —] τῶν πραγμάτων ὃς [— — — ἠβ]ούλετο λαβεῖν [κ]ατα[— —] . ν δὲ πρ[.] . [. . .]ν[.]με[. .]υ φιλ[ί]αν [— —] . ος ἀπέπεμψεν ὡς βασιλέα σ[. . .]α[— — τ]ὴν σκηνὴν αὐτοῦ λ[. . . . .]ῆλθ[ε . .]ν[— — ἀ]παγγείλας δὲ τὰ π[. . . . .]εασα[. .]υ

Col. IV (A Col. IV)

Fr. 17	Fr. 18
Τι]σσαφ[ερ	]μιωσ[
]αμο[	]γὰρ πρ[
Τισσα]φερ[ν	]δον κ[
	β]ιαζοι[
	ιετ

---

1 εἰς τὴν ναυαρχίαν—καταστὰς διάδοχος W. L. Newman coll. Polyaen. II 8 **6** παροξυνόντων G H **8** προσ[πλεύσαντας τοὺς πολεμίους Bo F 'προσπλέοντας spatio melius conueniret' H **9** μέρος τι τῶν στρατιωτῶν καί et 10 ἀνήγετο ins. Bo **10** ὡς τάχιστα et καλούμενον Bu **12** Πασιφέρνης coll. XIV 3 uel Ἀρταφέρνης coll. Diod. XIV 79 G H: hoc praefert Meyer p. 57. 71 **14—17** 'Fragmenti 2, quod litteras]υφιλ[ ]ασ[ ]ηλθ[ ] εασα habet incerta est sedes' H **18** Col. quartae 'nihil praeter initia uersuum (26—42) restat, uersus autem circa 40 litterarum erat' H Sed ad superiorem columnae partem amissam fragmenta 17—20 probabiliter editores rettulerunt, quorum 17 et 18 primos uersus habent

---

2 Diodor. XIV 79, 8 παρεγενήθησαν δὲ τῷ Κόνωνι τριήρεις ἐνενήκοντα, δέκα μὲν ἀπὸ Κιλικίας, ὀγδοήκοντα δ' ἀπὸ Φοινίκης, ὧν ὁ Σιδωνίων δυνάστης εἶχε τὴν ἡγεμονίαν

Fr. 19

]ς τυρα[νν
]απασι]
]αντατ[
] . μων[
]ωμενω[
]μετευ[
] . υον δε και[
] . . . Αρχε[λαιδ
]οποσου[
]τουμ[
]σθεν[
] . ωνα[
]αφυ[

Fr. 20

]τον δ[
] . ων ετ . [
]το τας π[
]ων αλλ[
]νορων[
]λυσαν[
] . ουντα[
κ]ατα την[
]ην ειωθ[
]οι και ον[
]ς Αρχελ[αιδ
] . αλμε[

. [— — —] . [— — —] α [— — —]φε[— — —]α . [— — —] π[— — —]β . [— — —]τα[. .]τα[— — —] ποντα[— — —] ἀρχ[ο]ντ[— — —]κους ιστ[— — —]σιν τὰς μ[— — —]ωσιν πρ[— — —]τεκελ[— — —]νων οὐδ[— — —] ἔχοντες [— — —] εἶχον γὰ[ρ . . . V 26—30

Deest columna saltem una.

] εἰσὶν δὲ κα[— — — τῶ]ν ἱππέων [— — —], ἔνιοι δὲ πρ[— — — προά]στιον. ἡ μὲν [οὖν — — —] τοιαύτη VI Col. V (B Col. I cum Fr. 3)

---

19 columna quinta et sexta usque ad u. 27 altera manu scriptae quae saepe membra colis distinxit: prioris deest pars sinistra litterarum circa 27 εἰσὶν δὲ καὶ οἱ Wilcken **20** προάστιον F

---

19 Xenoph. *Hell.* III 4, 20 προεῖπεν (Ἀγησίλαος) αὐτοῖς ὡς εὐθὺς ἡγήσοιτο τὴν συντομωτάτην ἐπὶ τὰ κράτιστα τῆς χώρας, ὅπως αὐτόθεν οὕτω τὰ σώματα καὶ τὴν γνώμην παρασκευάζοιντο ὡς ἀγωνιούμενοι. 21 ὁ μέντοι Τισσαφέρνης ταῦτα μὲν ἐνόμισε λέγειν αὐτὸν πάλιν βουλόμενον ἐξαπατῆσαι, εἰς Καρίαν δὲ νῦν τῷ ὄντι ἐμβαλεῖν, καὶ τό τε πεζὸν καθάπερ τὸ πρόσθεν εἰς Καρίαν διεβίβασε καὶ τὸ ἱππικὸν εἰς τὸ Μαιάνδρου πεδίον κατέστησεν. ὁ δ' Ἀγησίλαος οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ὥσπερ προεῖπεν, εὐθὺς εἰς τὸν Σαρδιανὸν τόπον ἐνέβαλε. καὶ τρεῖς μὲν ἡμέρας δι' ἐρημίας πολεμίων πορευόμενος πολλὰ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ εἶχε, τῇ δὲ τετάρτῃ ἧκον οἱ τῶν πολεμίων ἱππεῖς. 22 καὶ τῷ μὲν ἄρχοντι τῶν σκευοφόρων

2 κ[. .]ι[. — — —]ις. Ἀγησίλαος δὲ [— — — τὸ] στρατόπεδον [— — — τὸ] Κα[ΰσ]τρι[ον πεδίον — — — κατὰ] τὰ ὄρη ταξάμε[νος — — —]ους, ταύτῃ πάλιν [— — —]ης τοιαύτῃ φθά[σας — — —]ς τὸ στρατόπεδον [— — —]ειν. 3 Τισσαφέρνης [δὲ — — — ἐπηκο]λούθει τοῖς Ἕλλησιν [ἔχων — — ἱππέας μὲν . . . α]κισχιλίους καὶ μυ[ρίους, πεζοὺς δὲ πεντάκισμυρίων ο]ὐκ ἐλάττους. [Ἀγησίλαος δὲ — — ἡγη]σάμενος χαλε[πὸν προσβάλλοντας τοὺς πολεμίο]υς ἐκ παρατά[ξεως ἀμύνεσθαι πολὺ τῶν Ἑλλήνων ὑ]περέχοντας, [ἔταξεν ἐν πλινθίῳ τὸ στράτευμα . .]λως καὶ κρα[τ — — —]στρατηγίας [— — —]σαντα μάχεσθαι [— — —]ων στράτευμα [— — —]σας, οἱ δὲ βάρβα[ροι — — —]ες καὶ συντετα[γμέν — — —] ἔχοντες τοσου[τ — — — δ]υνατὸς ἀφορμᾶν [— — — κα]τεῖδον τοὺς Ἕλλη[νας — — — ο]ὔτε τὴν πορείαν [— — —] καταφρονεῖν [— — —]ντες αὐτοὺς [— — —] τοῦ στρατεύ[ματος — — —]προσβαλόν[τ — — — ἔξ]ωθεν τοῦ πλιν[θίου — — —]ον προσέτατ[τε — — —] τοὺς δὲ Πελοπον[νησίους καὶ τοὺς συμμάχους . . . .]ι προσῆγε

---

2 κατὰ τὰ F **7—9** suppl. Bu, qui etiam κατιδὼν αὐτοὺς et postea ἄλ]λως καὶ κρα[τύνας τὴν τάξιν, ἐποιεῖτο δὲ ε τῆς] στρατηγίας [ἀπόδειξιν αὐτοῦ **12** σας· uel σασι sine colo **15**]ντάς P **18** δρομω]ι F

εἶπε διαβάντι τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν στρατοπεδεύεσθαι, αὐτοὶ δὲ κατιδόντες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀκολούθους ἐσπαρμένους εἰς ἁρπαγὴν πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτειναν. αἰσθόμενος δ' ὁ Ἀγησίλαος βοηθεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἱππέας. οἱ δ' αὖ Πέρσαι ὡς εἶδον τὴν βοήθειαν ἠθροίσθησαν καὶ ἀντιπαρετάξαντο παμπληθέσι τῶν ἱππέων τάξεσιν. 23 ἔνθα δὴ ὁ Ἀγησίλαος γιγνώσκων ὅτι τοῖς μὲν πολεμίοις οὔπω παρείη τὸ πεζόν, αὐτῷ δὲ οὐδὲν ἀπείη τῶν παρεσκευασμένων, καιρὸν ἡγήσατο μάχην συνάψαι, εἰ δύναιτο. σφαγιασάμενος οὖν τὴν μὲν φάλαγγα εὐθὺς ἦγεν ἐπὶ τοὺς παρατεταγμένους ἱππέας, ἐκ δὲ τῶν ὁπλιτῶν ἐκέλευσε τὰ δέκα ἀφ' ἥβης θεῖν ὁμόσε αὐτοῖς, τοῖς δὲ πελτασταῖς εἶπε δρόμῳ ὑφηγεῖσθαι. παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς ἱππεῦσιν ἐμβάλλειν ὡς αὐτοῦ τε καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου ἑπομένου. 24 τοὺς μὲν δὴ ἱππέας ἐδέξαντο οἱ Πέρσαι· ἐπεὶ δὲ ἅμα πάντα τὰ δεινὰ παρῆν, ἐνέκλιναν καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εὐθὺς ἐν τῷ ποταμῷ ἔπεσον, οἱ δ' ἄλλοι ἔφευγον. οἱ δ' Ἕλληνες ἐπακολουθοῦντες αἱροῦσι καὶ τὸ στρατόπεδον

πο[— — —] . ωρα τοὺς Ἕλλη[νας — — —]λεον α[. .]-
ων ἀεὶ [— — — ὁ]μοίως, ε[. .]διε[— — —]ν ἐγγυτέρῳ
μᾶλ λο[ν — — — οὐ]δὲν ἀλλ' ἢ τὸν | ποτ[αμὸν — — —]
γὰρ ἀμφοτερ[. .] | ηγ[— — —]ετ[.] προιόν[τ . .] | δε[— —
— ὀ]λίγ[. . .]σ[. . . . .] ει[— — — στρά]τευμ[α . . . . .]
τε[— — —]αν[. . . .] ., Ἀ[γησί] | λα[ος δὲ — — —] .
υ[. . .] | τ[— — — στρ]άτευμα[— — —]ιπονο[— — —
π]αρασκευα[. . — — —]ιους ἵνα τῇ ν . [— — — κα]τα-
νέμουσι [. . . .] | κα[— — —]ωνην πολλ[. .] | . α[— — —]
βουλεύσομ[εν . .] | π . [— — — τοῦτο]ν τὸν ἐνιαυ[τὸν] | οι
. [— — —]νοιτινεια[. . .] | ε . [— — —]υς ἔγνωκα .
[. .] | ο .[— — —] . των τῆς νυκτὸς | . ι[— — — μὲν]
ὁπλίτας [. . . .] || τακοσίους δὲ ψιλούς, καὶ το[ύτοις ἐπέστη- Col. VI
σεν ἄρχοντα] Ξενοκλέα Σπαρτιάτην π[αραγγείλας ὅταν γέ- (B Col. II)
νωνται] βαδίζοντες κατ' αὐτοὺς [οἱ τελευταῖοι τῆς στρατιᾶς]

2 ἐπιδιέβαινε Wilcken **3** λο[ν incipit fragmentum 3, quod uersuum 42—49 et 54—60 initia habet binarum pleraque litterarum, quibus lineolas praefixi: recte id ab editoribus hic esse positum demonstrant uoces iam coniunctae μᾶλ|λο[ν, τὸν ποτ[αμόν, Ἀ[γησί]λα[ος et quod . ι extremus est columnae uersus ποτ[αμόν F **4** 'δ in margine sinistra adscriptum uersum quadringentesimum significare uidetur' H **8** Πελοποννησ]ίους F **11** 'non congruit οἵτινες' H **15** suppl. L: οἱ ἐπὶ τῆς οὐραγίας G H

αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν πελτασταὶ ὥσπερ εἰκὸς εἰς ἁρπαγὴν ἐτράποντο· ὁ δ' Ἀγησίλαος κύκλῳ πάντα καὶ φίλια καὶ πολέμια περιεστρατοπεδεύσατο. καὶ ἄλλα τε πολλὰ χρήματα ἐλήφθη, ἃ εὗρε πλέον ἢ ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ αἱ κάμηλοι δὲ τότε ἐλήφθησαν, ἃς Ἀγησίλαος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπήγαγεν. 25 Ὅτε δὲ αὕτη ἡ μάχη ἐγένετο, Τισσαφέρνης ἐν Σάρδεσιν ἔτυχεν ὤν· ὥστε ᾐτιῶντο οἱ Πέρσαι προδεδόσθαι ὑπ' αὐτοῦ. γνοὺς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Περσῶν βασιλεὺς Τισσαφέρνην αἴτιον εἶναι τοῦ κακῶς φέρεσθαι τὰ αὑτοῦ Τιθραύστην καταπέμψας ἀποτέμνει αὐτοῦ τὴν κεφαλήν. Diodor. XIV 80, 1 μετὰ δὲ ταῦτα Ἀγησίλαος μὲν ἐξαγαγὼν τὴν δύναμιν εἰς τὸ Καΰστριον πεδίον καὶ τὴν περὶ Σίπυλον χώραν ἐδῄωσε τὰς τῶν ἐγχωρίων κτήσεις· Τισσαφέρνης δὲ μυρίους μὲν ἱππεῖς, πεντακισμυρίους δὲ πεζοὺς ἀθροίσας ἐπηκολούθει τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοὺς ἀποσπωμένους τῆς τάξεως ἐν ταῖς προνομαῖς ἀνῄρει. Ἀγησίλαος δὲ εἰς πλινθίον συντάξας τοὺς στρατιώτας ἀντείχετο τῆς παρὰ τὸν Σίπυλον παρωρείας ἐπιτηρῶν καιρὸν εὔθετον εἰς

εἰς μάχην τ[άττ]εσθαι. [— — —]κ[. .] ἀναστήσας ἅ[μα ἡμ]έρᾳ [τ]ὸ [στ]ρά[τε]υ[μα πάλιν] ἀνῆγεν εἰς τὸ πρ[όσθεν. οἱ] δὲ βάρβαροι συνα[κολουθήσ]αντες ὡς εἰώθεσαν οἱ μὲν αὐτῶν προσέβαλλον τοῖς Ἕλλησιν, οἱ δὲ πε[ρίππε]υον αὐτούς, οἱ δὲ κατὰ τὸ πεδίον ἀτάκτ[ως ἐπ]ηκολούθουν. ὁ δὲ Ξενοκλῆς, ἐπειδὴ καιρ[ὸν ὑπ]έλαβεν εἶναι τοῖς πολεμίοις ἐπιχειρεῖν, ἀνα[στήσ]ας ἐκ τῆς ἐνέδρας τοὺς Πελοποννησίους ἔθει δρόμῳ. τῶν δὲ βαρβάρων ὡς εἶδον ἕκαστοι προσθέοντας τοὺς Ἕλληνας ἔφευγον καθ' ἅπαν τὸ πεδίον· Ἀγησίλαος δὲ κατιδὼν πεφοβημένους αὐτοὺς ἔπεμπεν ἀπὸ τοῦ στρατεύματος τούς τε κούφους τῶν στρατιωτῶν καὶ τοὺς ἱππέας διώξοντας ἐκείνους· οἱ δὲ μετὰ τῶν ἐκ τῆς ἐνέδρας ἀναστάντων ἐνέκειντο τοῖς βαρβάροις. ἐπακολουθήσαντες δὲ τοῖς πολεμίοις οὐ λίαν πολὺν χρόνον, οὐ γὰρ ἠδύναντο καταλαμβάνειν αὐτοὺς ἅτε τῶν πολλῶν [ἱππ]έων ὄντων καὶ γυμνήτων, καταβάλλουσιν μὲν αὐτῶν περὶ ἑξακοσίους, ἀποστάντες δὲ τῆς διώξεως ἐβάδιζον ἐπ' αὐτὸ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν βαρβάρων. καταλαβόντες δὲ φυλακὴν οὐ σπουδαί[ως κ]αθε[στῶ]σαν ταχέως αἱροῦσιν, καὶ λαμβάνουσιν αὐτῶν [πολ]λὴν μὲν ἀγοράν, συχνοὺς δὲ ἀνθρώπους, πολλὰ δὲ σκεύη καὶ χρήματα <τὰ> μὲν τῶν ἄλλων τὰ δὲ Τισσαφέρνους αὐτοῦ.

---

1 εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν Bu coll. XVI 2 **4** περιίππευον Bo **7** εωθει P **12** αναστaντες P **13** των βαρβαρων P **20** εαυτους P

τὴν τῶν πολεμίων ἐπίθεσιν. 2 ἐπελθὼν δὲ τὴν χώραν μέχρι Σάρδεων ἔφθειρε τούς τε κήπους καὶ τὸν παράδεισον τοῦ Τισσαφέρνους φυτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις πολυτελῶς πεφιλοτεχνημένον εἰς τρυφὴν καὶ τὴν ἐν εἰρήνῃ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπιστρέψας ὡς ἀνὰ μέσον ἐγενήθη τῶν τε Σάρδεων καὶ Θυβάρνων, ἀπέστειλε Ξενοκλέα τὸν Σπαρτιάτην μετὰ χιλίων καὶ τετρακοσίων στρατιωτῶν εἴς τινα δασὺν τόπον ὅπως ἐνεδρεύσῃ τοὺς βαρβάρους. 3 αὐτὸς δ' ἅμ' ἡμέρᾳ πορευόμενος μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπειδὴ τὴν μὲν ἐνέδραν παρήλλαξεν, οἱ δὲ βάρβαροι προσπίπτοντες ἀτάκτως τοῖς ἐπὶ τῆς οὐραγίας ἐξήπτοντο, παραδόξως ἐξαίφνης ἐπέστρεψεν ἐπὶ τοὺς Πέρσας. γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ τοῦ συσσήμου τοῖς κατὰ τὴν ἐνέδραν ἀρθέντος ἐκεῖνοι μὲν παιανίσαντες ἐπεφέροντο τοῖς πολεμίοις, οἱ δὲ Πέρσαι θεωροῦντες αὐτοὺς ἀπολαμβανομένους εἰς μέσον κατεπλάγησαν καὶ

Γενομένης δὲ τῆς μάχης τοιαύτης οἱ μὲν βάρβαροι κατα- VII πλαγέντες τοὺς Ἕλληνας ἀπεχώρησ[αν σὺν] τῷ Τισσαφέρνει πρὸς τὰς Σάρδεις· Ἀγησίλαος δὲ περιμείνας αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας, ἐν αἷς τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδωκεν τοῖς πολεμίοις καὶ τρόπαιον ἔστησε καὶ τὴν γῆν ἅπασαν ἐ[πόρθ]ησεν, προῆγεν τὸ στράτευμα εἰς Φρυγίαν πάλιν τὴν μεγάλην. ἐποιεῖτο δὲ τὴν πορείαν οὐκέτι συντεταγμένους ἔχων ἐν τῷ 2 πλινθίῳ τοὺς στρατιώτας, ἀλλ' ἐῶν αὐτοὺς ὅσην ἠβούλοντο τῆς χώρας ἐπιέναι καὶ κακῶς ποιεῖν τοὺς πολεμίους. Τισσαφέρνης δὲ πυθόμενος τοὺς Ἕ[λληνας β]αδίζειν εἰς τὸ πρόσθεν ἀναλαβὼν αὖθις τοὺς β[αρβάρους ἐ]πη[κολο]ύθει ὄπισθεν αὐτῶν πολλοὺς σταδίο[υς διέχων. Ἀγ]ησίλαος δὲ διεξελθὼν 3 τὸ πεδίον τὸ τῶν Λυδῶν [ἦγε τὴν στρ]ατιὰν [ἀμαχεὶ] διὰ τῶν ὀρῶν τῶν διὰ μέσου κε[ιμένων τῆς] τε [Λυδίας] καὶ τῆς Φρυγίας· ἐπειδὴ δὲ διεπορ[εύθησαν ταῦτα κατεβίβ]ασε τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Φ[ρυγίαν ἕως ἀφίκοντο πρὸς τ]ὸν Μαίανδρον ποταμόν, ὃ[ς ἔχει μὲν τὰς πηγὰς ἀπὸ Κελαι]νῶν, ἣ τῶν ἐν Φρυγίᾳ μεγίστη [πόλις ἐστίν, ἐκδίδωσι δ'] εἰς θάλατταν παρὰ Πριήνην κ[αὶ Μίλητον. καταστρα]τοπεδεύσας δὲ τοὺς Πελο- 4 π[οννησίους καὶ τοὺς σ]υμμάχους ἐθύετο πότερα χρὴ διαβ[αίνειν τὸν ποτα]μὸν ἢ μή, καὶ βαδίζειν ἐπὶ Κελα[ινὰς ἢ πάλιν τ]οὺς στρατιώτας ἀπάγειν. ὡς δὲ συνέβ[αινεν αὐτῷ] μὴ γί-

1 'In litteris γε rursus incipit manus prima' H **6** πάλιν ante εἰς traidit K **11** ἐ]πη[κολο]ύθει 'propter hiatum fort. post αὐτῶν transponendum' H K **13** [ἀμαχεὶ] W 'lacunae accommodatius quam [πάλιν] Bo aut [ἀσφαλῶς] F' H **16** ἕως . . . πρὸς W **17** suppl. L coll. Polyb. II 16, 6 τὰς ἀρχὰς ἔχων iam Bo coll. Strab. XII pp. 576 sq.: παρὰ <τὴν> Μεσωγίδα ῥέων Wilcken *Herm.* XLIII p. 476 **18** ἐκδίδωσιν G H: corr. L θαλασσαν P **19** Μίλητον F coll. Strab. l. d. Μυοῦντα W Μυκάλην Wilcken

---

παραχρῆμα ἔφευγον. 4 οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγησίλαον μέχρι μέν τινος ἐπιδιώξαντες ἀνεῖλαν μὲν ὑπὲρ ἑξακισχιλίους, αἰχμαλώτων δὲ πολὺ πλῆθος ηὗροισαν, τὴν δὲ παρεμβολὴν διήρπασαν γέμουσαν πολλῶν ἀγαθῶν. 5 ἀπὸ δὲ τῆς μάχης Τισσαφέρνης μὲν εἰς Σάρδεις ἀπεχώρησε καταπεπληγμένος τὴν τόλμαν τῶν Λακεδαιμονίων, Ἀγησίλαος δ' ἐπεχείρησε μὲν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας <στρατεύειν>, ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς οὐ δυνάμενος καλλιερῆσαι πάλιν ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ θάλατταν.

Col. VII (B Col. III cum Fr. 4—6 et 7 Col. I)

γνεσθαι καλὰ τὰ ἱερά, περιμείνα[ς ἐκεῖ τήν τ]ε ἡμέραν ἣν παρεγένετο καὶ τὴν ἐπιο[ῦσαν ἀπῆγ]εν τὸν ‖ [στρατὸν — — Ἀγησί]λαος μὲν οὖ[ν παρὰ τὴν Μεσωγίδα τὸ πεδίον τὸ Μαιάν]δρου καλούμενον δ[ιεξελθὼν — — ὃ] νέμονται Λυδ[οὶ] VIII κ[αὶ Κᾶρες κατῆρεν εἰς Μαγνησίαν. ὁ] δὲ βασιλεὺς . [— — — π]ερὶ τούτους τ[— — — στρ]ατηγὸν ἅμα δὲ [— — —]. Τισσαφέρνῃ ετ[— — — το]ὺς Ἕλληνας οι [— — —]νον καὶ μᾶλλο[ν — — —] . δίχα κειμε[ν — — —]εξ[— — —] συ[— — Τισσ]αφ[έρν — —]οπ[— — Ἀρταξ]έρξ[— —]δια [— —]απαρ[— —]λο[— —]κα[. .]οιτε[. . . . .] . σα[— —]οργ[— —] αὐτῷ *κατηγ*[.] . *α*[.]*α δι*[— —]σα[. . .]τε βασιλεὺς ὁμολογουντ[. .] *μάλιστ*[*α* — —] δι[ὰ Τισ]σαφέρνην καὶ πα[ρ]ὼν *ἐκεῖνον* [— —] πάντων καθ' ἃ Τιθρα[ύστης α]*ὐτὸν κα*[.] . . [— —.] ὃς ἐπειδὴ καταφ[. . . . . Φρυ]*γίαν καὶ Λυδ*[*ίαν*

2 columnae septimae sinistra tantum pars seruata, ut uersuum 3—12 binae uel singulae exstent litterae, plura in reliquis. Dextram partem aliquatenus supplent fragmenta 4—6 et 7 col. 1: quorum fr. 4 uersus 1—10 continuare certum est, fr. 5 num recte u. 16—24, fr. 7 c. 1 u. 30—35, fr. 6 u. 35—41 inserta sint an ad alios columnae locos pertineant, editores ipsi dubitant, quare inclinatis litteris ea distinxi **3—4** τὸ πεδίον τὸ Μαιάνδρου G H, reliqua suppl. L: [διαπορευθεὶς κατὰ τὴν Μέσωγιν ἣν] Bo δ[ίχα τῶν πρὸς Κελαιναῖς Φρυγῶ]ν Wilcken **5** suppl. L: κ[αὶ Μυσοὶ Κᾶρές τε καὶ Ἴωνες W et Wilcken coll. Strab. XIII p. 629 κ[αὶ Ἴωνες περὶ τὴν Μαγνησίαν ἡσυχίαν ἦγεν, ὁ] δὲ Bo **11** 'κατηγορία non conuenit' H **14** κα[τ]έλ[υσε Wilcken 'quod cum reliquiis congruit' H

4 Diodor. XIV 80, 6 Ἀρταξέρξης δὲ ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς τά τε ἐλαττώματα πυθόμενος καὶ κατορρωδῶν τὸν πρὸς τοὺς Ἕλληνας πόλεμον δι' ὀργῆς εἶχε τὸν Τισσαφέρνην. τοῦτον γὰρ αἴτιον γεγονέναι τοῦ πολέμου ὑπελάμβανε· καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς δὲ Παρυσάτιδος ἦν ἠξιωμένος τιμωρήσασθαι τὸν Τισσαφέρνην· εἶχε γὰρ αὕτη διαφόρως πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ διαβεβληκέναι τὸν υἱὸν αὐτῆς Κῦρον, ὅτε τὴν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν στρατείαν ἐποιεῖτο. 7 καταστήσας οὖν Τιθραύστην ἡγεμόνα τούτῳ μὲν παρήγγειλε συλλαμβάνειν Τισσαφέρνην, πρὸς δὲ τὰς πόλεις καὶ σατράπας ἔπεμψεν ἐπιστολάς, ὅπως πάντες τούτῳ ποιῶσι τὸ προσταττόμενον. 8 Ὁ δὲ Τιθραύστης παραγενόμενος εἰς Κολοσσὰς τῆς Φρυγίας συνέλαβε τὸν Τισσαφέρνην διά τινος Ἀριαίου σατράπου λουόμενον καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποκόψας ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα· αὐτὸς δὲ τὸν Ἀγησίλαον πείσας εἰς λόγους ἐλθεῖν ἑξαμηνιαίους ἀνοχὰς ἐποιήσατο. Polyaen. VII 16 Ἀρταξέρξης ἐπὶ

— —]το[. . .]εν ἀνέπεμψ[εν ἐπιστ]ολὰς ἃς ἔφερ[ε — —]ρα [. . . . . .]ι πρὸς Ἀρι[αῖον Τι]σσαφέρνη[— —] ἐπ[. . . . .]ο πρὸς Με . [. .]αιον ὡς α . [— —] στ . [. . . .] λαβεῖν ἐκελ-[. . .]αιδ[— —] ευ[. . . . . . .]υτου γε[. . .]ται[— —]πε [. . . . . .]νουτο[. . . . .]ου[— —]λω[. . . . .] . ν ἔμελλεν ηχ[— —]σιν[— — Τ]ιθραύσ[τ — —]τα . [— —] τ[— —] δὲ δο . [— — —]της ἀποκρε[— — —]ν[. .]ρίζεσθ[αι — — —] ὁπότε α[— — — Τισσα]φέρνη[ν ἀ]πέστειλεν τ[— —] ο αρ[— —]ο Ἀριαῖος εἰς Σάρδεις το[— —]ονου [— — δυ]νατὸς Τισσαφέρνη[— —] . ρια . [— —] βέλτιστοι τῶν στρ[α-τη]γῶ[ν . .] . ιαν ετε . [. . . . ἀκιν]δυνότερον ἕξειν τ[ὰ κ]ατὰ τὴ[ν] σατραπία[ν Ἀγησιλά]ου καθημένου περὶ τὴν Μαγν[η]σ[ί]αν ἐμι[— —] τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέω[ν . . .]ω προ[— —]ε [. . .]ον δ[ια]κειμένου[— — — ἄλ]λους ἄλλῃ ποι[. .] . αν [— — —] βουλόμενος δ[. .]π[.] . [— —] στράτευμα τα[.] . [. . .

Desunt uersus 2

Col. VIII (Fr. 7 Col. II)

. . .]ν[— — —]προ[— — —]π' Ἀρταξ[έρξ — — —]τα ἡμέρα[ς — — —] αὐτὸν α[— — — Φρυ]γίας ἐπια[— — —]

1 'fort. παρά, sed spatium βασιλέω]ς uix tolerat' H **2** ἐπ[έμψατ]ο G H **3** 'fort. ἐκέλευσε sed etiam ἐκεῖ uel ἐκεῖνον legi potest' H **10** 'fort. Ἀριαι[' H **17** sqq. Ex hac columna supersunt initia modo uersuum 3—42, qui circa litteras quadragenas habebant

τὴν Τισσαφέρνους σύλληψιν κατέπεμψε Τιθραύστην δύο ἐπιστολὰς κομίζοντα, τὴν μὲν πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐπιτρέπων αὐτῷ τὰ πάντα, τὴν δὲ πρὸς Ἀριαῖον ὅπως αὐτὸν συλλάβοι μετὰ Τιθραύστου. Ἀριαῖος ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κολοσσαῖς τῆς Φρυγίας καλεῖ Τισσαφέρνην ὡς ὁμοῦ βουλεύσασθαι δέον τά τε ἄλλα καὶ περὶ τῶν Ἑλλήνων. ὁ δὲ μηδὲν ὑπιδόμενος τὸ μὲν στρατόπεδον κατέλιπεν ἐν Σάρδεσιν, αὐτὸς δὲ μετὰ τριακοσίων λογάδων Ἀρκάδων καὶ Μιλησίων ἀφικόμενος ἐν Ἀριαίου κατέλυεν· ἤδη δὲ περὶ λουτρὸν ἔχων τὸν ἀκινάκην ἀπέθετο. Ἀριαῖος μετὰ τῶν θεραπευτήρων συναρπάσας αὐτὸν καθείρξας εἰς ἁρμάμαξαν συνερραμμένην ἄγειν Τιθραύστῃ παρέδωκεν. ὁ δὲ μέχρι μὲν Κελαινῶν ἐγκατερραμμένον ἤγαγεν, ἐνταῦθα δὲ ἀποτεμὼν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἀνεκόμισε βασιλεῖ. βασιλεὺς δὲ ἔπεμψε τῇ μητρὶ Παρυσάτιδι, ἣ μάλιστα ἐσπουδάκει τίσασθαι Τισσαφέρνην ἐπὶ τῇ Κύρου τελευτῇ. Cf. Nepos *Con.* 3 sq. Plutarch. *Artax.* 23.

τὸν Τιθρ[αύστην — — — Τισσα]φέρνης [— — —] πρᾶξιν α[— — — οἰ]κοδομε[ῖν — — —] πόλεως . [— — —] ὑπὸ τῶν [— — —] . ε βαδ[ι — — —] τῷ Τιθρα[ύστῃ — — —]σ[.]αι παρα[— — —] ἐπιστολὰ[ς — — —] πρὸς τὴν α[— — —]τιας κατα . [— — —] . ε Μιλη[σι — — —] ψας καὶ τα . [— — — κα]τῆρεν εἰς [— — —] Ἀριαῖον ε[— — — με]τὰ δὲ ταῦ[τα — — —] διατρίβω[ν — — —] ἱμάτια τ[— — —]νον συναρ[πα — — — καὶ μεταπ[— — —] λοι . ν ἱπ[π — — —] συνεχ[— — —]μεν . [— — —] της δ[— — —] ἔλεγ[ε — — —] τ[ο]ῦ βασιλέως [— — —] τα[ῖ]ς ἐπιστολ[αῖς — — —]ε τὸ βυβλ[ίον — — —] ττεν βασιλ[ε — — —] αὐτὸν ανα[— — —]. . . ειν εκ . [— — — ἄ]λλην ἀναγ[— — — τῶ]ν βαρβάρω[ν . . .

Deest columna una uel plures.

Fragmenta columnae IX.
(C Col. I cum Fr. 8, 9 et 33.)

IX

C Col. I
Desunt uersus 15

]να[.
]καγα-
πό]λεμον
] . ισωτη
]λλην αὐ-
. . .

Fr. 8
. . .
]λει
]μφε-
]τατον
]κοσι-
. . .

Fr. 9
. . . .
] καὶ
π]αραγγει-
] καταμα-
]υ παραλα-
] Μακεδο-
. . . .

Fr. 33
. . . . .
]ασ[
]κα[.]ων
αρεικο
ονβασιλ[ε
σα . φο
σ]τρατο
. χρωμ
μ[.] .
. .[.]κα
. . . .

8 ‘fort. λουόμε]νον uel γυμ]νὸν’ H **11**]ετο . . . [καθὼς προσέτα]ττεν βασιλ[εὺς Wilcken **14** sqq. ‘Columnae IX—X coniectura hic collocatae sunt. Fr. 8 et 9 propter litterarum atque atramenti similitudinem huc pertinere uidentur, fort. etiam Fr. 33; cui tamen columnae parti ascribenda sint non liquet’ H

Col. X (C Col. II cum Fr. 10)

. . .]νοτη[.] . ασ[— — —] ἅμα μὲν [.] ου . [— — —]
ἀφθόνω[ς . .]σ . [— — — ἅ]μα δὲ [.]ενεσ[— — —] ἐπὶ τη
. . ιματ[— — —] ηρημένον ὑπαρξο[— — —] δι' ἐκειν[. . .]
ητ[.]σ . [— — —]αλων ω . [— — — τ]ερον πω[— — —]
καὶ βιαζ . [— — —] χρόνον μ[— — —] πολλῆς δυνα[— — —]
ὁμοι[.]ν α . [.]οι[.]α[— — —]κως[.]ην . [.] . ε[— — —]μασε-
νηγε[— — —] . τέρους ελ[.]η[— — —] ἢ τού[ς] ἐκ τ[ο]ῦ
π[.]λ[. . . .] γιγνομ[ένους —]νος δὲ τὴν [.] . [.]χ[ί]αν ἄριστα
τ[— — —] κεχρημέν[ος.] οὐ γὰρ ὥςπερ ο[ἱ — — τῶν δυ]-
ναστευόντων ὥρμησεν . [— — —]γας καὶ δη[μο]τικωτ . [.] .
στ[— — —] μεταπεμπόμενος εκ[— — —]κέναι τι δοκοῦντας
δ[— — — .] τῶν πλείσ[τω]ν χ[— — —] . [. .]ε[. . .]τ[. . .
.]ωσ[— — —]ηλωσεν [— — —] δοξαν[— — — Λα]-
κεδα[ιμον — — —]των[— — —] πασα[— — —]των[. . .

Desunt uersus fere 8

Fragmenta columnae X ut uidetur tribuenda.

Fr. 11

. . . . . .	τῶν] ἄλλων βαρβάρω[ν
]ην[	] . [.] ἀλλὰ τὴν με[
] καὶ δει[	] . [.]του δὲ βίον . ιρ . [.]τ[
] . [.]υτω[	]ς περὶ πολλὴν στ . . . σ[
] . . μι[	κα]τήγαγεν ἀντὶ ὧν ηγα[
]ατεδ[	]ς ἐποίησε κατακει[
] . [.]ελ[	πο]λλαῖς κατασκευα[ῖς
]εστ[	] περὶ δὲ τὴν του[
]ανεκε[	

1 sqq. Periit maior pars uersuum dextra, item fragmenti 10, quod habet u. 26—32. **2** 'επιτηδευματ[cum reliquiis non congruit' H **6** f. καθ' ἡ]μᾶς ἐν ἡγε[μονίᾳ γενομεν . . W. L. Newmann, ἡτοί]μασεν . . . Wilcken; 'obuium etiam -μας ἐνῆγε' H 'ἑτέρους uix legendum' GH **8** π[ο]λ[-έμου GH 'ἐπαρχίαν et ὑπαρχίαν (F) aeque ac ναυαρχίαν a reliquiis discrepant; fort. [ἀ]τ[υ]χ[ί]αν uel [ἡ]σ[υ]χ[ί]αν' H Meyero tamen ἐνεγκάμε]νος δὲ τὴν [μοναρ]χίαν uix dubium uidetur **9** τ[οῖς πράγμασι φαίνεται W ο[ἱ πλεῖστοι Meyer: 'lacunam uix complet' H **10** ἐ]πὶ ('satis congruum') χρημάτων ἁρπα]γὰς uel . . . σφα]γὰς F 'δη[μο]τικῷ τ . . . uel δη[μο]τικώτερ[ο]ς τ[uel δη[μο]τικώτατος τ[scribere licet' H **19** ἠγα[πᾶτο Meyer

Fr. 12

. . . . . .
] . . . [
] . δὲ προστ[
]ων εἰλη[
] . τελευ[τ
]των παρ᾽ ἐκειν[
]αθα περιμε . [
]ν ἐπιτα[
]ιλαθε[
. . . . . .

Fr. 13

. . . . .
]θ . [
]υτον[
]εν αὐτ[
]αιρεῖσθ[αι
] . [. . . .]τ[
. . . . .

Fr. 14

. . . .
]ων[
]ιακα[
]τιτ[
]τιδα[
. . . .

Fr. 15

. . . . .
]μ[
]σε[.]ιο . [
]ας πολ[
] . [
. . . . .

Deest columna una uel plures.

Col. XI X (D Col. I)

. . .]ς βο[— — —] . καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἐξήτ[αζε τοὺς στρατιώτας] σὺν τοῖς ὅπλοις ἐν τῷ λιμέν[ι, προφασιζόμενος μὲ]ν ἵνα μὴ ῥαθυμοῦντες χείρους [γένωνται πρὸς τὸν] πόλεμον, βουλόμενος δὲ παρασκε[υάσας ἡσύχους] τοὺς Ῥοδίους [ἐὰν ἴ]δωσιν ἐν τοῖς ὅ[πλοις αὐτοὺς παρόν]τας τηνικαῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιχειρε[ῖν· ὡς δὲ σύνηθες] πᾶσιν ἐποίησεν ὁρᾶν τὸν ἐξετα[σμόν, αὐτὸς μὲν εἴ]κοσι λαβὼν τῶν τριήρων ἐξέπλευ[σεν εἰς Καῦνον, βου]λόμενος μὴ παρεῖναι τῇ διαφθο[ρᾷ τῶν Διαγορείω]ν, Ἱερωνύμῳ δὲ καὶ Νικοφήμῳ προσέ[ταξεν ἐπιμελ]η-

14 sq. προφασιζόμενος μὲ]ν W: τὴν μὲν πρόφασι]ν Bo ʻquod lacunam non completʼ H **17** ἐάν GH: ὅταν W αὐτοὺς παρόν]τας Niese **18** ὡς δέ F: ἐπεὶ δέ GH σύνηθες F et Bo: συνήθη W **19** αὐτὸς μὲν W **21** Νικοφήμῳ ʻconsentiunt Xen. *Hell.* IV 8, 8 Lysias XIX 7, Νικόδημος Diod. XIV 81ʼ H

1 Diod. XIV 19, 6 μετὰ δὲ ταῦτα Κόνων μὲν ἀθροίσας ὀγδοήκοντα τριήρεις ἔπλευσεν εἰς Χερρόνησον, Ῥόδιοι δὲ ἐκβαλόντες τὸν τῶν Πελο-

θῆναι τῶν πραγμάτων οὖσιν αὐτοῦ πα[ρέδροις· οἳ π]εριμείναν- 2
τες ἐκείνην τὴν ἡμέραν, π[αρόντων ἐπὶ] τὸν ἐξετασμὸν τῇ
ὑστεραίᾳ τῶν στρατι[ωτῶν καθά]περ εἰώθεσαν, τοὺς μὲν αὐτῶν
παρῆγα[γον ἐν τοῖ]ς ὅπλοις εἰς τὸν λιμένα, τοὺς δὲ μικρὸν
[ἀπὸ τῆ]ς ἀγορᾶς. τῶν δὲ Ῥοδίων οἱ συνειδότες τὴν π[ρᾶξιν,
ὡ]ς ὑπέλαβον καιρὸν ἐγχειρεῖν εἶναι τοῖς ἔργοις, συνελέγοντο
σὺν ἐγχειριδίοις εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ Δωρίμαχος μὲν αὐτῶν
ἀναβὰς ἐπὶ τὸν λίθον οὗπερ εἰώθει κηρύττειν ὁ κῆρυξ, ἀνα-
κραγὼν ὡς ἠδύνατο μέγιστον, ἴωμεν, ὦ ἄνδρες, ἔφη, πολῖται,
ἐπὶ τοὺς τυράννους τὴν ταχίστην. οἱ δὲ λοιποὶ βοήσαντος
ἐκείνου τὴν βοήθειαν εἰσπηδήσαντες μετ' ἐγχειριδίων εἰς τὰ
συνέδρια τῶν ἀρχόντων ἀποκτείνουσι τούς τε Διαγορείους καὶ
τῶν ἄλλων πολιτῶν ἕνδεκα, διαπραξάμενοι δὲ ταῦτα συνῆγον
τὸ πλῆθος τὸ τῶν Ῥοδίων εἰς ἐκκλησίαν. ἄρτι δὲ συνειλεγ- 3
μένων αὐτῶν Κόνων ἧκε πάλιν ἐκ Καύνου μετὰ τῶν τριήρων·
οἱ δὲ τὴν σφαγὴν ἐξεργασάμενοι καταλύσαντες τὴν παροῦσαν
πολιτείαν κατέστησαν δημοκρατίαν, καὶ τῶν πολιτῶν τινας
ὀλίγους φυγάδας ἐποίησαν. ἡ μὲν οὖν ἐπανάστασις ἡ περὶ
τὴν Ῥόδον τοῦτο τὸ τέλος ἔλαβεν.

Βοιωτοὶ δὲ καὶ Φωκεῖς τούτου τοῦ θέρους εἰς πόλεμον **XI**
κατέστησαν. ἐγένοντο δὲ τῆς ἔχθρας αὐτοῖς αἴτιοι μάλιστα
τῶν ἐν ταῖς Θήβαις τινές· οὐ γὰρ πολλοῖς ἔτεσιν πρότερον
ἔτυχον εἰς στασιασμὸν οἱ Βοιωτοὶ προελθόντες. εἶχεν δὲ τὰ 2
πράγματα τότε κατὰ τὴν Βοιωτίαν οὕτως· ἦσαν καθεστηκυῖαι

---

1 πα[ρέδροις Dittenberger **4** 'ἐν Bo, quod spatio magis conuenit quam σύν (ed. 1)' H **7** ⟨τις⟩ αὐτῶν G H

ποννησίων στόλον ἀπέστησαν ἀπὸ Λακεδαιμονίων καὶ τὸν Κόνωνα προσεδέξαντο μετὰ τοῦ στόλου παντὸς εἰς τὴν πόλιν. Pausan. VI 7, 6 τὰ δ' ἐς τοῦ Δωριέως τὴν τελευτὴν ἔστιν ἐν τῇ συγγραφῇ τῇ Ἀτθίδι Ἀνδροτίωνι εἰρημένα, εἶναι μὲν ἐν Καύνῳ τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν καὶ Κόνωνα ἐπ' αὐτῷ στρατηγόν, Ῥοδίων δὲ τὸν δῆμον πεισθέντα ὑπὸ τοῦ Κόνωνος μεταβαλέσθαι σφᾶς ἐς τὴν βασιλέως καὶ Ἀθηναίων συμμαχίαν, Δωριέα δὲ ἀποδημεῖν μὲν τότε ἐκ Ῥόδου κτλ.

Col. XII (D Col. II) βουλαὶ τό‖τε τέττα[ρες παρ' ἑ]κάστῃ τῶν πόλεων, ὧν οὐ[χ ἅπασι] τοῖς πολ[ίταις ἐξῆ]ν μετέχειν ἀ[λλὰ] τοῖς κεκ[τημένοις] πλῆθός τ[ι χρημά]των· τούτων δὲ τῶν βουλῶ[ν κατὰ] μέρος ἑκάσ[τη προκ]αθημένη καὶ προβουλεύ[ουσα] περὶ τῶν π[ραγμά]των εἰσέφερεν εἰς τὰς τρε[ῖς, ὅ τι] δ' ἔδοξεν {εν} ἁπάσαις

3 τοῦτο κύριον ἐγίγνετο. κ[αὶ τὰ μὲν] ἴδια διετέλουν οὕτω διοικούμενοι, τὸ δὲ τῶν Βοιωτῶν τοῦτον ἦν τὸν τρόπον συντεταγμένον. [καθ' ἕν]δεκα μέρη διῄρηντο πάντες οἱ τὴν χώραν οἰκοῦντες, καὶ τούτων ἕκαστον ἕνα παρείχετο βοιωτάρχην [οὕτω·] Θηβαῖοι μὲν τέτταρας ⟨σ⟩υνεβάλλοντο, δύο μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως, δύο δὲ ὑπὲρ Πλαταιέων καὶ Σκώλου καὶ Ἐρυθρῶν καὶ Σκαφῶν καὶ τῶν ἄλλων χωρίων τῶν πρότερον μὲν ἐκείνοις συμπολιτευομένων, τότε δὲ συντελούντων εἰς τὰς Θήβας. δύο δὲ παρείχοντο βοιωτάρχας Ὀρχομένιοι καὶ Ὑσιαῖοι, δύο δὲ Θεσπιεῖς σὺν Εὐτρήσει καὶ Θίσβαις, ἕνα δὲ Ταναγραῖοι, καὶ πάλιν ἕτερον Ἁλιάρτιοι καὶ Λεβαδεῖς καὶ Κορωνεῖς, ὃν ἔπεμπε κατὰ μέρος ἑκάστη τῶν πόλεων, τὸν αὐτὸν

4 δὲ τρόπον ἐβάδιζεν ἐξ Ἀκραιφνίου καὶ Κωπῶν καὶ Χαιρωνείας. οὕτω μὲν οὖν ἔφερε τὰ μέρη τοὺς ἄρχοντας· παρείχετο δὲ καὶ βουλευτὰς ἑξήκοντα κατὰ τὸν βοιωτάρχην, καὶ τούτοις αὐτοὶ τὰ καθ' ἡμέραν ἀνήλισκον. ἐπετέτακτο δὲ καὶ στρατιὰ ἑκάστῳ μέρει περὶ χιλίους μὲν ὁπλίτας ἱππέας δὲ ἑκατόν· ἁπλῶς δὲ δηλῶσαι κατὰ τὸν ἄρχοντα καὶ τῶν κοινῶν ἀπέλαυον καὶ τὰς εἰσφορὰς ἐποιοῦντο καὶ δικασ⟨τὰς⟩ ἔπεμπον καὶ μετεῖχον ἁπάντων ὁμοίως καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν. τὸ μὲν οὖν ἔθνος ὅλον οὕτως ἐπολιτεύετο, καὶ τὰ συνέδρια {και} τὰ κοινὰ τῶν Βοιωτῶν ἐν τῇ Καδμείᾳ συνεκάθιζεν.

XII Ἐν δὲ ταῖς Θήβαις ἔτυχον οἱ βέλτιστοι καὶ γνωριμώτατοι τῶν πολιτῶν, ὥσπερ καὶ πρότερον εἴρηκα, στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους. ἡγοῦντο δὲ τοῦ μέρους τοῦ μὲν Ἰσμηνίας

---

1 'παρ': ἐν lacunae minus aptum' H 4 προβουλεύ[ουσα F 5 ἐν del. Crönert *Lit. Zentralbl.* 1908 p. 24 9 βοιωταρχον P hic et infra XI 4 10 οὕτω Wilcken: ὧδε GH 'quod alibi non habet P' H 21 'καὶ στρατιὰ fort. post μέρει propter hiatum traiciendum' HK

καὶ Ἀντίθεος καὶ Ἀνδροκλείδας τοῦ δὲ Λεοντιάδης καὶ Ἀστίας
καὶ Κοιρατάδας, ἐφρόνουν δὲ τῶν πολιτευομένων οἱ μὲν περὶ
τὸν Λεοντιάδην τὰ Λακεδαιμονίων, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰσμηνίαν
αἰτίαν μὲν εἶχον ἀττικίζειν ἐξ ὧν πρόθυμοι πρὸς τὸν δῆμον
ἐγένοντο ὡς ἔφυγεν· οὐ μὴν ἐφρόντιζον τῶν Ἀθηναίων, Col. XIII (D Col. III)
ἀλλ' εἶχ[ον — —] . π[. . . . .]έσχον ἐπεὶ τοὺ[ς — —] . . . .
πρ[οη]ροῦντο μᾶλλ[ον — —]ες κακῶς ποιεῖν ἑτοίμους α[. . . .
ἀττικί]ζειν. διακειμένων δὲ τῶν ἐν [Θήβαις οὕτως κ]αὶ τῆς **2**
ἑταιρείας ἑκατέρας ἰσχ[υούσης, ἔπει]τα προῆλθον πολλοὶ καὶ
τῶν ἐν ταῖς [πόλεσι <ταῖς> κατ]ὰ τὴν Βοιωτίαν καὶ μετέσχον
ἑκ[ατέρου τῶν μερ]ῶν ἐκείνοις. ἐδύναντο δὲ τ[ότε μὲν καὶ
μικ]ρῷ πρότερον οἱ περὶ τὸν Ἰσμηνίαν καὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν
καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖ[ς Θηβαίοις κ]αὶ [παρὰ] τῇ βουλῇ τῶν
Βοιωτῶν, ἔμπροσθεν δὲ προ[εῖχο]ν οἱ περὶ τὸν Ἀστίαν καὶ
Λεοντ[ιάδην χρόνον τι]νὰ συχνὸν καὶ τὴν πόλιν διὰ κ[ράτους
εἶ]χον. ὅτε γὰρ πολεμοῦντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Ἀθη- **3**
ναίοις ἐν Δεκελείᾳ διέτριβον καὶ στρ[άτε]υμα [τῶ]ν αὐτῶν
συμμάχων πολὺ συνεῖχον, οὗτοι μᾶλλον ἐδυνάστευον τῶν ἑτέ-
ρων ἅμα μὲν τῷ πλησίον εἶναι τοὺς Λακεδαιμονίους, ἅμα δὲ
τῷ πολλὰ τὴν πόλιν εὐεργετεῖσθαι δι' αὐτῶν. ἐπ[έδοσαν δὲ
οἱ] Θηβαῖοι πολὺ πρὸς εὐδαιμονίαν ὁλόκληρον εὐθέως ὡς ὁ
πόλεμος τοῖς Ἀθηναίοις [συνέστη καὶ] τοῖς Λακεδαιμονίοις·
ἀρξαμένων γὰρ ἀπ[ειλ]εῖν τῶν Ἀθηναίων τῇ Βοιωτίᾳ συνῳ-
κίσθησαν εἰς αὐτὰς οἵ τ' ἐξ Ἐρυθρῶν καὶ Σκαφῶν καὶ Σκώλου
κα[ὶ Αὐ]λίδος καὶ Σχοίνου καὶ Ποτνιῶν καὶ πολλῶν ἑτέρων
τοιούτων χωρίων ἃ τεῖχος οὐκ ἔχοντα διπλασίας ἐποίησεν τὰς
Θήβας. οὐ μὴν ἀλλὰ πολύ γε βέλτιον ἔτι τὴν πόλιν πρᾶξαι **4**

---

1 Ἀντίθεος: Ἀμφίθεμις Pausan. III 9, 8 Ἀμφίθεος Plut. *Lysand.* 27 *de gen. Socr.* 577 E ανδροκλης P, sed cf. XII 2. XIII 1 3 ασιας P hic, αστιαν XII 2, illud praefert K quamquam utrumque nomen in inscriptionibus inueniri addito quidem digamma ipse concedit **2** κορραντaδας P 'sed cf. Xen. *Hell.* I 3, 15, *Anab.* VII 1, 33, et (monente Crönert) Inscr. Gr. VII 537' H **5** ἔφυγεν W: εφυγον P **9** πλεῖσ]τα Wilcken **10** ταῖς L **15** κ[ράτους Crönert: π[ειθοῦς Richards **17** 'στρ[άτε]υμα cum reliquiis aegre consentit; praesertim displicet υ' H **22** συνέστη F: ἐνέστη G H **26** ἅτε τεῖχος οὐκ ἐχόντων, ἃ διπλασίας Wilcken

συνέπεσεν ὡς τὴν Δεκέλειαν ἐπετείχισαν τοῖς Ἀθηναίοις μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων· τά τε γὰρ ἀνδράποδα καὶ τὰ λοιπὰ πάντ[α ⟨τὰ⟩ κατὰ τὸ]ν πόλεμον ἁλισκόμενα μικροῦ τιν[ὸς ἀργυρίο]υ παρελάμβανον, καὶ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς κατασκευὴν ἅτε πρόσχωροι κατοικοῦντες ἅπασαν μετεκόμισαν ὡς αὑτούς, ἀπὸ τῶν ξύλων καὶ τοῦ κεράμου τοῦ τῶν οἰκιῶν ἀρξάμενοι.
5 τότε δὲ τῶν Ἀθηναίων ἡ χώρα πολυτελέστατα τῆς Ἑλλάδος κατεσκεύαστο· ἐπεπόνθει γὰρ μικρὰ κακῶς ἐν ταῖς ἐμβολαῖς ταῖς ἔμπροσθεν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ὑπὸ δὲ τῶν Ἀθη-
Col. XIV (D Col. IV) ναίων οὕτως ἐξήσκητο καὶ διεπεπόνητο κα[θ' ὑπε]ρβολὴν [ὥστε εὐτελὲς μη]δὲν παρ' αὐτοῖς ἐπα[ύλιον κατο]ικήσει[ς δὲ καὶ κάλλιον ᾠ]κοδομημένας ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις [εἶναι . . .] γὰρ αὐτῶν απα[. . . . .]ν Ἑλλην[. . . . .] . ελάμβανον εἰς τοὺ[ς ἰδίο]υς ἀγροὺς α[. . . . . . τὰ μὲν ο]ὖν πράγματα τὰ κατὰ τὰς Θήβας καὶ τ[ὴν Βοιωτίαν εἶχεν] οὕτως.

XIII Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν κα[ὶ τὸν Ἰσμηνίαν ἐ]σπούδαζον ἐκπολεμῶσαι τὸ ἔθνος [πρὸς τοὺς Λακεδα]ιμονίους, βουλόμενοι μὲν καταλῦσαι τ[ὴν ἀρχὴν αὐτῶ]ν ἵνα μὴ διαφθαρῶσιν ὑπ' ἐκείνων διὰ [τοὺς λακων]ίζοντας, οἰόμενοι δὲ ῥᾳδίως τοῦτο πρ[άξειν ὑπολα]μβάνοντες βασιλέα χρήματα παρέξε[ιν, ὅπερ ὁ π]αρὰ τοῦ βαρβάρου πεμφθεὶς ἐπηγγέλλετο, ⟨τοὺς δὲ⟩

11—12 suppl. K nisi quod φαῦλον (s. εὐτελὲς) ἦν οὐδὲν — εὑρεῖν et pergit ἕκαστος] γ. α. ἃ πα[ρὰ τῶ]ν Ἑλλήν[ων πολεμοῦντες] ἐλ. ε. τ. ἰ. ἀ. ἀ[νήγαγον **21** ὅπερ L: καθ' ἃ W καὶ γὰρ Bo 'quod spatio minus conuenit' H δὲ suppl. W

16 Xenoph. *Hell.* III 5, 3 Γιγνώσκοντες δὲ οἱ ἐν ταῖς Θήβαις προεστῶτες ὅτι εἰ μή τις ἄρξει πολέμου, οὐκ ἐθελήσουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι λύειν τὰς σπονδὰς πρὸς τοὺς συμμάχους, πείθουσι Λοκροὺς τοὺς Ὀπουντίους ἐκ τῆς ἀμφισβητησίμου χώρας Φωκεῦσί τε καὶ ἑαυτοῖς χρήματα τελέσαι νομίζοντες τοὺς Φωκέας τούτου γενομένου ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Λοκρίδα. καὶ οὐκ ἐψεύσθησαν, ἀλλ' εὐθὺς οἱ Φωκεῖς ἐμβαλόντες εἰς τὴν Λοκρίδα πολλαπλάσια χρήματα ἔλαβον. 4 οἱ οὖν περὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν ταχὺ ἔπεισαν τοὺς Θηβαίους βοηθεῖν τοῖς Λοκροῖς ὡς οὐκ εἰς τὴν ἀμφισβητήσιμον, ἀλλ' εἰς τὴν ὁμολογουμένην φίλην τε καὶ σύμμαχον εἶναι Λοκρίδα ἐμβεβληκότων αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ οἱ Θηβαῖοι ἀντεμβαλόντες εἰς τὴν Φωκίδα ἐδῄουν τὴν χώραν, εὐθὺς οἱ Φωκεῖς πέμπουσι πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα καὶ ἠξίουν

[Κορινθίου]ς καὶ τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς Ἀθηναίους μεθέ[ξειν
τοῦ] πολέμου, τούτους γὰρ ἐχθροὺς τοῖς Λακεδαιμονίοις ὄντας
αὐτοῖς συμπαρασκευάσειν τοὺς ὁπλίτας. διανοηθέντες δὲ ταῦτα
περὶ τῶν πραγμάτων ἐνόμιζον ἀπὸ μὲν τοῦ φανεροῦ χαλεπῶς **2**
ἔχειν ἐπιτίθεσθαι τούτοις, οὐδέποτε γὰρ οὔτε Θηβαίους οὔτε
τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς πεισθήσεσθαι πολεμεῖν Λακεδαιμονίοις
ἄρχουσι τῆς Ἑλλάδος, ἐπιχειροῦντες δὲ διὰ ταύτης τῆς ἀπάτης
προάγειν εἰς τὸν πόλεμον αὐτούς, ἀνέπεισαν ἄνδρας τινὰς
Φωκέων ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Λοκρῶν τῶν Ἑσπερίων καλουμένων,
οἷς ἐγένετο τῆς ἔχθρας αἰτία τοιαύτη· ἔστι τοῖς ἔθνεσιν τού- **3**
τοις ἀμφισβητήσιμος χώρα περὶ τὸν Παρνασσόν, περὶ ἧς καὶ
πρότερόν ποτε πεπολεμήκασιν, ἣν πολλάκις ἐπινέμουσιν ἑκά-
τεροι τῶν τε Φωκέων καὶ τῶν Λοκρῶν, ὁπότεροι δ' ἂν τύχωσιν
αἰσθόμενοί ποτε <τοὺς> ἑτέρους συλλεγέντες πολλοὶ διαρπά-
ζουσι τὰ πρόβατα. πρότερον μὲν οὖν πολλῶν τοιούτων ἀφ'

3 συμπαρε[σκ]ευασε P ὁπλίτας Richards: πολειτας P **7** διὰ ταῦτα δι' ἀπάτης F

βοηθεῖν αὐτοῖς διδάσκοντες ὡς οὐκ ἦρξαν τοῦ πολέμου ἀλλ' ἀμυνόμενοι ἦλθον ἐπὶ τοὺς Λοκρούς. 5 οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι ἄσμενοι ἔλαβον πρόφασιν στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Θηβαίους. Pausan. III 9, 9 (u. ad p. 7, 11) οἱ δὲ ἐς τὸ φανερὸν τοῦ πολέμου παρασχόντες τὴν ἀρχὴν ἐγένοντο οἱ ἐξ Ἀμφίσσης Λοκροί. τοῖς γὰρ δὴ Λοκροῖς γῆ πρὸς τοὺς Φωκέας ἐτύγχανεν οὖσα ἀμφισβητήσιμος. ἐκ ταύτης ὑπὸ Θηβαίων ἐπαρθέντες τῶν περὶ Ἰσμηνίαν τόν τε σῖτον ἀκμάζοντα ἔτεμον καὶ ἤλασαν λείαν. ἐνέβαλον δὲ πανδημεὶ καὶ οἱ Φωκεῖς ἐς τὴν Λοκρίδα καὶ ἐδῄωσαν τὴν χώραν. 10 ἐπηγάγοντο οὖν οἱ Λοκροὶ συμμάχους Θηβαίους καὶ τὴν Φωκίδα ἐπόρθησαν. ἐς δὲ τὴν Λακεδαίμονα ἐλθόντες οἱ Φωκεῖς τοῖς Θηβαίοις ἐπέκειντο καὶ ἐδίδασκον οἷα ἐπεπόνθεσαν ὑπ' αὐτῶν. Λακεδαιμονίοις δὲ πόλεμον πρὸς Θηβαίους ἔδοξεν ἄρασθαι. Plutarch. *Lysand.* 27 οἱ δὲ κοινὴν (τὴν αἰτίαν τοῦ Βοιωτικοῦ πολέμου ποιοῦσι) Θηβαίοις μὲν ἐγκαλοῦντες τὴν ἐν Αὐλίδι τῶν ἱερῶν διάρριψιν καὶ ὅτι τῶν περὶ Ἀνδροκλείδην καὶ Ἀμφίθεον χρήμασι βασιλικοῖς διαφθαρέντων ἐπὶ τῷ Λακεδαιμονίοις Ἑλληνικὸν περιστῆσαι πόλεμον ἐπέθεντο Φωκεῦσι καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθησαν, Λύσανδρον δὲ κτλ. Diodor. XIV 81, 1 (u. ad p. 16, 5) τῶν δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν τοῦτον τὸν τρόπον διῳκημένων Φωκεῖς πρὸς Βοιωτοὺς ἔκ τινων ἐγκλημάτων εἰς πόλεμον καταστάντες ἔπεισαν τοὺς Λακεδαιμονίους συμμαχεῖν κατὰ τῶν Βοιωτῶν.

ἑκατέρων γιγνομένων ἀεὶ μετὰ δίκης τὰ πολλὰ καὶ λόγων διελύοντο πρὸς ἀλλήλους, τότε δὲ τῶν Λοκρῶν ἀνθαρπασάντων ἀνθ' ὧν ἀπέβαλον προβάτων, εὐθὺς οἱ Φωκεῖς παροξυνόντων αὐτοὺς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν οὓς οἱ περὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν καὶ τὸν Ἰσμηνίαν παρεσκεύασαν εἰς τὴν Λοκρίδα μετὰ τῶν
4 ὅπλων ἐνέβαλον. οἱ δὲ Λοκροὶ δῃουμένης τῆς χώρας πέμψαντες πρέσβεις εἰς Βοιωτοὺς κατηγορίαν ἐποιοῦντο τῶν Φωκέων, καὶ βοηθεῖν ἐκείνους αὐτοῖς [ἠξίο]υν· διάκεινται δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀεί ποτε φιλίως. || [ἁρπ]άσαντες δὲ τὸν καιρὸν ἀσμ[ε-
Col. XV (D Col. V) νέστατα οἱ περὶ τὸν Ἰσ]μηνίαν καὶ τὸν Ἀνδροκλε[ίδαν ἔπεισαν τοὺς Βοι]ωτοὺς βοηθεῖν τοῖς Λοκροῖς. Φω[κεῖς δ' ἀγγελθέντ]ων αὐτοῖς τῶν ἐκ τῶν Θηβῶν τ[ότε μὲν ἐκ τῆς Λοκρίδος π]άλιν ἀνεχώρησαν, πρέσβεις δὲ πα[ραχρῆμα πέμψαν]τες πρὸς Λακεδαιμονίους ἠξίουν ἐκ[είνους ἀπει]πεῖν Βοιωτοῖς εἰς τὴν αὐτῶν βαδίζ[ειν. οἱ δὲ καίπερ] λέγειν αὐτοὺς νομίσαντες ἄπιστα [πέμψαντες ὅμως] οὐκ εἴων τοὺς Βοιωτοὺς πόλεμον ἐκ[φέρειν πρὸς τοὺς] Φωκέας, ἀλλ' εἴ τι ἀδικεῖσθαι νομίζουσ[ι δίκην λαμ]βάνειν παρ' αὐτῶν ἐν τοῖς συμμάχοις [ἐκέλευον. οἱ δὲ πα]ροξυνόντων αὐτοὺς τῶν καὶ τὴν ἀπ[άτην καὶ τὰ πρά]γματα ταῦτα συστησάντων τοὺς μὲν [πρέσβεις τοὺς] τῶν Λακεδαιμονίων ἀπράκτους ἀπέστε[ιλαν, αὐτοὶ δὲ] τὰ ὅπλα
5 λαβόντες ἐβάδιζον ἐπὶ τοὺς Φωκέ[ας. ἐμβα]λόντες δὲ διὰ ταχέων εἰς τὴν Φωκίδα καὶ [πορθ]ήσαντες τήν τε τῶν Παραποταμίων χώραν καὶ Δαυλίων καὶ Φανοτέων ἐπεχείρησαν ταῖς πόλεσι προσβάλλειν· καὶ Δαυλίᾳ μὲν προσελθόντες ἀπεχώρησαν αὖθις οὐδὲν ποιήσαντες, ἀλλὰ καὶ πληγὰς ὀλίγας λαβόντες, Φανοτέων δὲ τὸ προάστιον κατὰ κράτος εἷλον. διαπραξάμενοι δὲ ταῦτα προῆλθον εἰς τὴν Φωκίδα, καταδραμόντες δὲ μέρος τι τοῦ πεδίου ⟨τοῦ⟩ περὶ τὴν Ἐλάτειαν καὶ τοὺς Πεδιέας καὶ τοὺς ταύτῃ κατοικοῦντας ἀπῄεσαν. ποιου-

---

11—12 ἀγγελθέντ]ων et τ[ότε μὲν W **13** πα[ραχρῆμα F coll. Xen. εὐθύς: πα[ραυτίκα Bo τ]ιν[ας προσπέμψ. Richards 'quae omnia cum reliquiis satis congruunt' H **16** suppl. L: ὅμως πέμψαντες GH **17** πρὸς F: ἐπὶ GH **19** ταρά]γματα Wilcken **29** ⟨τοῦ⟩ F

μένων δὲ τὴν ἀποχώρησιν αὐτῶν {προς} παρ' Ὑάμπολιν ἔδοξεν αὐτοῖς ἀποπειρᾶσθαι τῆς πόλεως· ἔστι δὲ τὸ χωρίον ἐπιεικῶς ἰσχυρόν. προσβαλόντες δὲ τοῖς τείχεσι καὶ προθυμίας οὐδὲν ἐλλιπόντες ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔπραξαν, ἀποβαλόντες δὲ τῶν στρατιωτῶν ὡς ὀγδοήκοντα πάλιν ἀνεχώρησαν. Βοιωτοὶ μὲν οὖν τοσαῦτα κακὰ ποιήσαντες τοὺς Φωκέας ἀπῆλθον εἰς τὴν ἑαυτῶν.

Κόνων δέ, παρειληφότος ἤδη Χειρικράτους τὰς ναῦς τὰς **XIV** τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων, ὃς ἀφίκετο ναύαρχος διάδοχος τῷ Πόλλιδι, συμπληρώσας εἴκοσι τῶν τριήρων ἀναγόμενος ἐκ τῆς Ῥόδου κατέπλευσεν εἰς Καῦνον· βουλόμενος δὲ συμμεῖξαι τῷ Φαρναβάζῳ καὶ τῷ Τιθραύστῃ καὶ χρήματα λαβεῖν ἀνέβαινεν ἐκ τῆς Καύνου πρὸς αὐτούς. ἐτύγχανε δὲ τοῖς στρατιώ || ταις κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον προσοφειλόμενος 2 Col. XVI (D Col. VI) μισθὸς πολλῶν μηνῶν· ἐμισθοδοτοῦντο γὰρ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν κακῶς, ὃ ποιεῖν ἔθος ἐστὶν ἀεὶ τοῖς πολεμοῦσιν ὑπὲρ βασιλέως, ἐπεὶ <καὶ> κατὰ τὸν Δεκελεικὸν πόλεμον, ὁπότε σύμμαχοι Λακεδαιμονίοις ἦσαν, κομιδῇ φαύλως καὶ γλίσχρως

---

1 Ὑάμπολιν Blass et W: υηνπολιν P **18** Λακεδαιμονίοις W: -οι P

---

8 Diodor. XIV 81, 4 Κόνων δ' ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος ἐπὶ μὲν τοῦ στόλου κατέστησεν Ἱερώνυμον καὶ Νικόδημον Ἀθηναίους ὄντας, αὐτὸς δὲ σπεύδων ἐντυχεῖν τῷ βασιλεῖ παρέπλευσεν εἰς Κιλικίαν, κἀκεῖθεν εἰς Θάψακον τῆς Συρίας πορευθεὶς ἀνὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἔπλευσεν εἰς Βαβυλῶνα. 5 ἐκεῖ δ' ἐντυχὼν τῷ βασιλεῖ καταναυμαχήσειν ἐπηγγείλατο τοὺς Λακεδαιμονίους, ἂν αὐτῷ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην παρασκευάσῃ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν. 6 ὁ δ' Ἀρταξέρξης ἐπαινέσας αὐτὸν καὶ δωρεαῖς μεγάλαις τιμήσας συνέστησε ταμίαν τὸν χορηγήσοντα χρημάτων πλῆθος ὅσον ἂν προστάττῃ Κόνων, καὶ τὴν ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ λαβεῖν εἰς τὸν πόλεμον συνηγησόμενον ὃν ἂν προαιρῆται Περσῶν. Κόνων μὲν οὖν Φαρνάβαζον ἑλόμενος τὸν σατράπην κατέβαινεν εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντα διῳκηκὼς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν. Nepos *Con.* 3, 2 Cum Lacedaemonii — Agesilaum bellatum misissent in Asiam maxime impulsi a Tissapherne, qui ex intimis regis ab amicitia eius defecerat et cum Lacedaemoniis coierat societatem, hunc aduersus Pharnabazus habitus est imperator, re quidem uera exercitui praefuit Conon eiusque omnia arbitrio gesta sunt. Cf. Pausan. III 9, 2.

παρείχοντο χρήματα, καὶ πολλάκις ἂν κατελύθησαν αἱ τῶν συμμάχων τριήρεις εἰ μὴ διὰ τὴν Κύρου προθυμίαν. τούτων δὲ βασιλεὺς αἴτιός ἐστιν, ὃς ἐπειδὰν ἐνστήσηται πόλεμον καταπέμψας κατ' ἀρχὰς ὀλίγα χρήματα τοῖς ἄρχουσιν ὀλιγωρεῖ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οἱ δὲ τοῖς πράγμασιν ἐφεστῶτες οὐκ ἔχοντες ἀναλίσκειν ἐκ τῶν ἰδίων πε[ριορῶ]σιν ἐνίοτε κατα-
3 λυομένας τὰς αὐτῶν [δυνάμ]εις. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως συμβαίνειν εἴωθε, Τιθραύστης δέ, παραγενομένου τοῦ Κόνωνος ὡς αὐτὸν καὶ λέγοντος ὅτι κινδυνεύσει συντριβῆναι τὰ πράγματα διὰ χρημάτων ἔνδειαν οἷς τοὺς ὑπὲρ βασιλέως πολεμοῦντας οὐκ εὐλόγως ἔχειν ἀπαγορεύειν, ἀποστέλλει τινὰς τῶν μεθ' αὑτοῦ βαρβάρων ἵνα μισθὸν δῶσι τοῖς στρατιώταις ἔχοντας ἀργυρίου τάλαντα διακόσια καὶ εἴκοσιν· ἐλήφθη δὲ τοῦτο <τὸ> ἀργύριον ἐκ τῆς οὐσίας τῆς Τισσαφέρνους. Τιθραύστης μὲν οὖν ἔτι περιμείνας ὀλίγον χρόνον ἐν ταῖς Σάρδεσιν ἀνέβαινεν ὡς βασιλέα, καταστήσας στρατηγοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων Ἀριαῖον καὶ Πασιφέρνη, καὶ παραδοὺς αὐτοῖς εἰς τὸν πόλεμον τὸ καταλειφθὲν ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅ φασι φανῆναι περὶ ἑπτακόσια τάλαντα.

XV Τῶν δὲ Κυπρίων οἱ μετὰ τοῦ Κόνωνος καταπλεύσαντες εἰς τὴν Καῦνον, ἀναπεισθέντες ὑπό τινων διαβαλλόντων ὡς αὐτοῖς μὲν οὐ μέλλουσιν ἀποδιδόναι τὸν μισθὸν τὸν ὀφειλόμενον, παρασκευάζονται δὲ διαλύσεις μόνον ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ἐπιβάταις, χαλεπῶς ἔφερον καὶ συνελθόντες εἰς ἐκκλησίαν εἵλοντο στρατηγὸν αὐτῶν ἄνδρα Καρπασέα τὸ γένος, καὶ τούτῳ φυλακὴν ἔδοσαν τοῦ σώματος δύο στρατιώτας ἀφ'
Col. XVII ἑκάστης ‖ [νεὼς — —]ιπ[— —]ν[— —]κνα . . [. .]των —
(D Col. VII) [— — —] τὸν Κόνωνα [— — —] ὡς ἐτύγχανε . [. . . . .]

21 ὑπὸ W: ουτω P

20 Iustin. VI 2, 11 Sed Cononem seditio militum inuadit, quos praefecti regis fraudare stipendio soliti erant, eo instantius debita poscentibus, quo grauiorem sub magno duce militiam praesumebant. Itaque Conon diu rege per epistulas frustra fatigato ipse ad regem pergit.

υσ[— —]ẹραιει κατελ[θόντος Κό]νωνος . [— —]γετο περὶ **2** τῶ[ν . .] . ων. Κόνων δὲ σ . [. . . . . . ἀκούσας α]ὐτῶν τ[οὺς λόγο]υς οὐκ εἴα πιστεύειν [— —]εκ̣λ[.]σ̣[. . . τῶν] Ἑλλήνων, ἀλλὰ πάν[τας ἔφη τὸν μισθὸν ἀπὸ τῆς ἴση]ς κομιεῖσθαι, ταύτην [δὲ τὴν ἀπόκρισιν ποιησάμενος] ἔφασκεν βούλεσθαι [δ]ια[δηλῶσαι καὶ τοῖς ἄλλ]οις, ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ τῶν Κυπρ[ίων ὁ Καρπα]σε[ὺς αὐτῷ] πρὸς τὸ πλῆθος τὸ τῶν στρατιω[τῶν ἠ]κολο[ύθει. ἐκ]είνου δὲ συνεξορμήσαντος, ἐπε[ιδὴ **3** πορ]ευόμενοι κατὰ τὰς πύλας ἦσαν, ὁ μὲν Κόνων [ὥςπερ] ἔτυχεν ἡγούμενος ἐξεληλύθει πρότερος ἐκ τοῦ τείχους, τοῦ δὲ ἀνθρώπου τοῦ Καρπασέως, ὡς ἦν ἐξιὼν κατὰ τὰς πύλας, ἐπιλαμβάνονται τῶν Μεσσηνίων τινὲς τῶν Κόνωνι παρακολουθεῖν εἰωθότων οὐ μετὰ τῆς ἐκείνου γνώμης, ἐπιθυμοῦντες ἐν τῇ πόλει κατασχεῖν αὐτὸν ὅπως ἂν ὧν ἐξήμαρτεν δῷ δίκην. οἱ δὲ συνακολουθοῦντες τῶν Κυπρίων ἀντελαμβάνοντο τ[οῦ Καρπασέ]ως καὶ διεκώλυον τοὺς Μεσσηνίους ἄγει[ν αὐτόν, α]ἰσθανόμενον δὲ καὶ τὸ τῶν ἔξ[ω Κυπρ]ίων [πλῆθος ἐπ]εβοήθει τῷ στρατηγῷ. ὁ δὲ Κόνων [ὁρῶν ὑ]πε[ρέχοντας] τοὺς ἀνθρώπους εἰσπηδήσας [συνεισπίπτειν ἐκώλ]υσεν εἰς τὴν πόλιν· οἱ δὲ Κύπριοι τ[οὺς Μεσσηνίους τοὺ]ς ἀψαμένους τοῦ Καρπασέω[ς βά]λλ[οντες ἀπέκρο]υσαν, αὐτοὶ δὲ πεπεισμένοι πάντα π[αρὰ τὰς συνθήκας τ]ὸν Κόνωνα παρεσκευάσθαι περ[ὶ τὴν τοῦ μισθοῦ] διάδοσιν ε[ἰσέ]β[αι]νον εἰς τὰς τριήρεις ἐπ[ὶ ταύταις τ]αῖς πράξεσιν, ὥς γέ τινες ἔλεγον, μέλλον[τες τοὺς ἐκ] τῆς Ῥόδου παραλαβόντες εἰς Κύπρον πλε[ῖν. κυρι]εύσαντες **4** δὲ τῆς Ἀλαγ[. .]ṿιοιου καὶ παρακ[αλέσαν]τες τοὺς βουλομέ[νους τῶν Κ]υπρίων, βαδί[ζουσιν] πρὸς τὴν ἀκρόπο[λιν ἵνα τὴ]ν ἀρχὴν τ[οῦ Κόνωνος] καταλύσωσιν ὡς [αἰτίου γενομέ]νου πάν-

---

1 suppl. L **2** 'Non congruit τὸ[ν μισ]θόν' H **3** [οὐδένα πλεον]εκτ[ή]σ[ειν G H perperam: an latet ὡς οὐδενὸς ἀμελήσων τ. Ἑ. **5—6** [δὲ τὴν ἀπόκρισιν et [δ]ια[δηλῶσαι W ποιησάμενος Bu **7** ὁ Καρπα]σε[ὺς αὐτῷ] W **17—19** suppl. L: ἐξ[ακοσ]ίων [σύνταγμα] G H ipsi dubitantes ac deinde ὡς εἶδε] πε[ριστάντας **22** suppl. L: π[αρὰ τὸ προσῆκον τ]ὸν H **23** ἐπ[ὶ ταύταις τ]αῖς W **25** κυρι]εύσαντες scripsi cum Bo quamuis pro spatio breuius: ἀποπλ]εύσαντες G H **26** παρακ[αλέσαν]τες Bo: παρακ[ομίσαν]τες G H **28** τ[οῦ Κόνωνος] W

[των αὐτοῖς τῶ]ν κακῶν, ὁμοί[ως δὲ — — π[οιησ[— —]ν αὐτοῖς εἰς [— — ὑπηρ]εσία[— —] τῶν λόγων [— — —]ν Col. XVIII (D Col. VIII) [.] τὴν ‖ πόλιν τη[— — — ἀ]ποπλεύσαντες ἀπὸ τῆς . [— —] β[ουλό]μενοι χρήσασθαι τοῖς αὐτ[όθι σκεύεσι τῶν] τριήρων.

5 Κόνων δὲ κατηγμέ[νων τῶν Κυπρίων] ἐλθὼν πρὸς Λεώνυμον τὸν τ[ῶν πεζῶν ὕπαρχον εἶ]π[ε]ν αὐτῷ ὅτι μόνος δύναται τ[ὰ πράγματα σῶσαι] τ[ὰ βα]σιλέως· εἰ γὰρ αὐτῷ βούλεται δ[ιδόναι τοὺς φρο]υροὺς τοὺς Ἕλληνας οἳ τὴν Καῦνον [φυλάττουσι καὶ] τῶν Καρῶν ὡς πλείστους, παύσει[ν τὴν ἐν τῷ στ]ρατοπέδῳ ταραχήν. κελεύσαντος δ[ὲ τοῦ Λεωνύμ]ου λαμβάνειν ὁπόσους βούλεται στρατ[ιώτας ταύτ]ην μὲν τὴν ἡμέραν παρῆκεν, καὶ γὰρ ἥ[λιος ἦν ἤ]δη περὶ δυσμάς, εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν πρὶν ἡμέραν γενέσθαι λαβὼν παρὰ τοῦ Λεωνύμου τῶν τε [Καρῶν] συχνοὺς καὶ τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως· ἔπειτα τοὺς μὲν [ἔξ]ωθεν αὐτοῦ τοῦ στρατοπέδου περιέστησεν, τοὺς [δὲ παραγαγὼ]ν πρός τε τὰς ναῦς καὶ τὸν αἰγιαλὸν [διετάξατο. τα]ῦτα δὲ ποιήσας καὶ κελεύσας κηρῦξαι τ[ὸν κήρυκα βαί]νειν ἕκαστον τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τὴ[ν σκηνήν, συ]νέλαβε τῶν Κυπρίων τόν τε Καρπασέ[α καὶ τῶν ἄλ]λων ἑξήκοντα, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτεινε,

6 τὸν δὲ στρατηγὸν ἀνεσταύρωσεν. ἀκούσαντες δ[ὲ τὰ γενόμενα ο]ἱ καταλειφθέντες ἐν τῇ Ῥόδῳ ἠγανάκτ[ουν, καὶ βαρέ]ως ἐνεγκόντες τοὺς μὲν ἄρχοντας τοὺς [ὑπὸ τοῦ Κόνω]νος καταστάντας βάλλοντες ἐξήλασ[αν ἐκ τοῦ] στρατοπέδου, τὸν δὲ λιμένα καταλιπόντ[τες πολὺν] θόρυβον καὶ ταραχὴν παρέσχον τοῖς Ῥοδ[ίοις. ὁ δὲ Κό]νων ἀφικόμενος ἐκ τῆς Καύνου τούς τ[ε ἄρχοντ]ας αὐτῶν συλλαβὼν ἀπέκτεινε, καὶ τοῖς ἄλλ[οις μισθὸ]ν διέδωκε. τὸ μὲν οὖν βασιλικὸν στρατό[πεδον οὕτ]ως εἰς μέγαν κίνδυνον προελθὸν διὰ Κόνωνα καὶ τὴν ἐκείνου προθυμίαν ἐπαύσατο τῆς ταραχῆς.

---

1 αὐτοῖς W **4** suppl. L: αὐτ[όθεν ἱστίοις GH ʽnisi quidem τοῖς pro ταῖς scriptum estʼ **6** suppl. LK: τ[ῶν πεζῶν ἄρχοντα iam W ʽαὐτῷ propter hiatum fort. delendum estʼ H **16** sq. suppl. L: [προσήγαγε GH **18** τ[ὸν κήρυκα W **19** σκηνήν Bu: ἑαυτοῦ W **21** γεγονότα praefert F τὰ ἐκεῖθεν K **22** διηγανάκτ[ουν propter hiatum FK ἠγανάκτουν καὶ del. Crönert

XVI Ἀγησίλαος δὲ παραπορευόμενος εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἅμα τῷ στρατεύματι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων, ὅσον μὲν χρόνον ἐβάδιζε διὰ τῆς Λυδίας, οὐδὲν κακὸν ἐποί[ει τοὺς] ἐνοικοῦντας βουλόμενος ἐμμένειν ταῖς σπονδαῖς ταῖς πρὸς Τιθραύστην γενομέναις· ἐπειδὴ δὲ κατῆρεν εἰς τὴν χώραν τὴν Φαρναβάζου προῆγε τὸ ‖ στράτευμα λεηλατῶν καὶ (Col. XIX (D Col. IX)) πορθῶν τὴ[ν γῆν. ὡς] δὲ παραλλάξας τό τε Θήβης πεδίον καὶ τ[ὸ Ἀπίας] καλούμενον ε[ἰσ]έβαλεν εἰς τὴν Μυσία[ν, προσέκει]το τοῖς Μυσοῖς κελεύων αὐτοὺς συστρ[ατεύειν με]τ' αὐτῶν. εἰσὶ γὰρ οἱ πολλοὶ τῶν Μυσῶν αὐ[τόνομοι] βασιλέως οὐχ ὑπακούοντες. ὅσοι μὲν οὖν τῶν Μυσῶν μετέχειν ἡ̣ροῦντο τῆς στρατείας [οὐδὲν ἐ]ποίει κακὸν αὐτούς, τῶν δὲ λοιπῶν ἐδῄου τὴν χώραν. 2 ἐπειδὴ δὲ προιὼν ἐγένετο κατὰ μέσο[ν μάλι]στα τὸν Ὄλυμπον τὸν Μύσιον καλούμεν[ον, δρῶν] χαλεπὴν καὶ στενὴν οὖσαν τὴν δίοδον [καὶ βου]λόμ[ενος] ἀσφαλῶς πορευθῆναι δι' αὐτῆς, πέμψας τινὰ πρὸς τοὺς Μυσοὺς καὶ σπεισάμενος πρὸς αὐτοὺς ἦ[γε τὸ] στράτευμα διὰ τῆς χώρας. παρέντες δὲ τ̣ὸ [πλῆθος] τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν συμμάχ[ων, ἐπιθέμενοι τ]οῖς τελευταίοις αὐτῶν καταβάλλ[ουσί τινας τ]ῶν

---

7 ὡς L: εἶτα GH **8** Ἀπίας W προσέκειτο L: καὶ ἐνέκειτο GH **18** τὸ [πλῆθος L: π̣ο̣[λλοὺς GH ⟨τοὺς⟩ πο[λλοὺς W

---

1 Xenoph. Hell. III 4, 25 (post uerba ad p. 11 sq. exscripta) τοῦτο δὲ ποιήσας ὁ Τιθραύστης πέμπει πρὸς τὸν Ἀγησίλαον πρέσβεις λέγοντας· ὦ Ἀγησίλαε, ὁ μὲν αἴτιος τῶν πραγμάτων καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν ἔχει τὴν δίκην· βασιλεὺς δὲ ἀξιοῖ σὲ μὲν ἀποπλεῖν οἴκαδε, τὰς δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις αὐτονόμους οὔσας τὸν ἀρχαῖον δασμὸν αὐτῷ ἀποφέρειν. 26 ἀποκριναμένου δὲ τοῦ Ἀγησιλάου ὅτι οὐκ ἂν ποιήσειε ταῦτα ἄνευ τῶν οἴκοι τελῶν, σὺ δ' ἀλλὰ ἕως ἂν πύθῃ τὰ παρὰ τῆς πόλεως, μεταχώρησον, ἔφη, εἰς τὴν Φαρναβάζου, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ τὸν σὸν ἐχθρὸν τετιμώρημαι. Ἕως ἂν τοίνυν, ἔφη ὁ Ἀγησίλαος, ἐκεῖσε πορεύωμαι, δίδου δὴ τῇ στρατιᾷ τὰ ἐπιτήδεια. ἐκείνῳ μὲν δὴ ὁ Τιθραύστης δίδωσι τριάκοντα τάλαντα, ὁ δὲ λαβὼν ᾔει ἐπὶ τὴν Φαρναβάζου Φρυγίαν. IV 1, 1 Ὁ δὲ Ἀγησίλαος ἐπεὶ ἀφίκετο ἅμα μετοπώρῳ εἰς τὴν τοῦ Φαρναβάζου Φρυγίαν, τὴν μὲν χώραν ἔκαε καὶ ἐπόρθει, πόλεις δὲ τὰς μὲν βίᾳ, τὰς δ' ἑκούσας προσελάμβανε.

στρατιωτῶν ἀτάκτων διὰ τὰς στ[ενοχωρίας ὄντ]ων. Ἀγησίλαος δὲ καταζεύξας τ[ὸ στράτευμα τα]ύτην τὴν ἡμέραν ἡσυχίαν ἦ[γε ποιῶν τὰ νο]μ[ιζ]όμενα τοῖς ἀποθανοῦσι· διεφθάρησαν δὲ περὶ πεντήκοντα τῶν στρατιωτῶν· εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν καθίσας εἰς ἐνέδραν πολλοὺς τῶν μισθοφόρων τῶν Δερκυλιδείων καλουμένων ἀναστὰς προῆγε τὸ στράτευμα πάλιν. τῶν δὲ Μυσῶν οἰηθέντες ἕκαστοι διὰ τὴν πληγὴν τὴν τῇ προτερα[ίᾳ γενο]μένην ἀπιέναι τὸν Ἀγησίλαον ἐξελθόντες ἐκ τῶν κωμῶν ἐδίωκον, ὡς ἐπιθησόμενοι τοῖς τελευταίοις τὸν αὐτὸν τρόπον. οἱ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν[εδρεύ]οντες, ὡς ἦσαν κατ' αὐτούς, ἐκπηδήσαντες ἐκ τῆς ἐνέδρας εἰς χεῖρας ᾖεσαν τοῖς πολεμίοις. τῶν δὲ Μυσῶν οἱ μὲν ἡγούμενοι καὶ πρῶτοι διώκοντες ἐξαίφνης τοῖς Ἕλλησι συμμείξαντες ἀποθνήσκουσιν, οἱ δὲ πολλοὶ κατιδόντες τοὺς πρώτους αὐτῶν ἐν πληγαῖς ὄντας ἔφευγον πρὸς τὰς κώμας. Ἀγησίλαος δὲ προσαγγελθέντων αὐτῷ τούτων μετα[βαλόμε]νος ἀπῆγε τὸ στράτευμα πάλιν τὴν αὐτὴν [ὁδὸν ἕ]ως συνέμειξε τοῖς ἐν ταῖς ἐνέδραις, καὶ κατεσκήνωσεν εἰς τὸ στρατόπεδον ἧ καὶ τῇ προτέρᾳ κατ-

Col. XX (D Col. X) **3** εστρατοπέδευσεν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν || μὲν Μυσῶν ὧν ἦσαν [οἱ ἀποθανόντες ἕκαστοι κή]ρυκας πέμψαντες α[. . . . . ἀνείλον]το τοὺς νεκροὺς ὑ[ποσπόνδους· ἀπέθανον δὲ πλείους] ἢ τριάκοντα καὶ ἑ[κατόν· Ἀγησίλαος δὲ λαβὼν ἐκ τῶν] κωμῶν τινὰς καθ[ηγεμόνας καὶ ἀναπαύσας . . . .] ἡμέρας τοὺς στρ[ατιώτας ἦγεν εἰς] τὸ πρόσθεν τὸ στράτευμα, καὶ καταβιβάσας εἰς τὴν χώραν τῶν Φρυγῶν, οὐκ εἰς ἣν τοῦ προ-

---

1 ἰόντ]ων Crönert **8** προτερα[ίᾳ γενο]μένην F: προτέρᾳ [γεγενη]μένην GH **19** κατεστρατοπεδευσαν P: corr. F

---

2 λέγοντος δὲ τοῦ Σπιθριδάτου ὡς εἰ ἔλθοι πρὸς τὴν Παφλαγονίαν σὺν αὐτῷ, τὸν τῶν Παφλαγόνων βασιλέα καὶ εἰς λόγους ἄξοι καὶ σύμμαχον ποιήσοι, προθύμως ἐπορεύετο, πάλαι τούτου ἐπιθυμῶν, τοῦ ἀφιστάναι ἔθνος τι ἀπὸ βασιλέως. 3 ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς τὴν Παφλαγονίαν, ἦλθεν Ὄτυς καὶ συμμαχίαν ἐποιήσατο· καὶ γὰρ καλούμενος ὑπὸ βασιλέως οὐκ ἀνεβεβήκει. πείσαντος δὲ τοῦ Σπιθριδάτου κατέλιπε τῷ Ἀγησιλάῳ Ὄτυς χιλίους μὲν ἱππέας, δισχιλίους δὲ πελταστάς.

τέρου θέρους ἐνέβαλεν ἀλλ' εἰς ἑτέραν ⟨οὖσαν⟩ ἀπόρθητον, κακῶς αὐτὴν ἐποίει, Σπιθριδάτην ἔχων ἡγεμόνα καὶ τὸν ὑόν. **4** ὁ δὲ Σπιθριδάτης τὸ μὲν γένος ἦν Πέρσης, διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Φαρναβάζῳ καὶ θεραπεύων αὐτόν, ἔπει[τα δὲ εἰς] ἔχθραν καταστὰς πρὸς αὐτόν, φοβηθὴς μὴ καταληφθῇ καὶ κακόν τι πάθῃ, παραυτίκα μὲν ἀπέ[φυγεν] εἰς Κύζικον, ὕστερον δὲ ὡς Ἀγησίλαον ἧ[κεν ἄ]γων Μεγαβάτην ὑὸν νέον ὄντα καὶ καλόν. Ἀγησίλαος δὲ τούτων γενομένων ἀνέλαβεν αὐτοὺς μάλιστα μὲν ἕνεκα τοῦ μειρακίου, λέγεται γὰρ ἐπιθυμητικῶς αὐτοῦ σφόδρα ἔχειν, ἔπειτα δὲ καὶ διὰ Σπιθριδάτην ⟨ἡγούμενος⟩ ἡγεμόνα τε τῆς στρατιᾶς αὐτοῖς ἔσεσθαι καὶ [πρὸς] ἄλλα χρήσιμον. ἐκείνους μὲν οὖν τούτων ἕνεκα ὑπεδέξατο **5** προθύμως, αὐτὸς δὲ προάγων εἰς τὸ πρόσθεν ἀεὶ τὸ στράτευμα καὶ λεηλατῶν τὴν τοῦ Φαρναβάζου χώραν ἀφικνεῖται πρὸς χωρίον ὃ καλεῖται Λεόντων Κεφαλαί. καὶ ποιησάμενος πρὸς αὐτὸ προσβολάς, ὡς οὐδὲν ἐπέραινεν, ἀναστήσας τὸ στράτευμα προῆγεν εἰς τὸ πρόσθε πορθῶν καὶ λεηλατῶν τῆς χώρας τὴν ἀκέραιον. ἀφικόμενος δὲ πάλιν πρὸς Γόρδιον, χω- **6** ρίον ἐπὶ χώματος ᾠκοδομημένον καὶ κατεσκευασμένον καλῶς, καὶ καταζεύξας τὸ στράτευμα περιέμενεν ἓξ ἡμέρας, πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους προσβολὰς ποιούμενος, τοὺς δὲ στρατιώτας ἐ[πὶ π]ολλοῖς ἀγαθοῖς συνέχων. ἐπειδὴ δὲ βιάσασθαι τὸ χωρίον οὐκ ἠδύνατο διὰ τὴν Ῥαθάνου προθυμίαν, ὃς ἐπῆρχεν αὐτοῦ Πέρσης ὢν τὸ γένος, ἀναστήσας ἦγεν ἄνω τοὺς στρατιώτας, κελεύοντος τοῦ Σπιθριδάτου εἰς Παφλαγονίαν πορεύεσθαι.

Μετὰ δὲ ταῦτα προάγων τοὺς Πελοποννησίους καὶ τοὺς **XVII** συμμάχους π[ρὸς τὰ ὅρια τῆς Φρυ]γίας καὶ τῆς Παφλα- Col. XXI (D Col. XI) γονίας ἐκε[ῖ τὸ στράτευμα κατεσ]τρατοπέδευσε, τὸν δὲ Σπι-

---

1 οὖσαν add. F **2** Σπιθραδάτην hic et 3 P, sed ceteris locis Σπιθριδάτης quod corr. edd. υἱὸν hic et 7 edd. **7** ⟨τὸν⟩ υἱὸν W **10** σχεῖν Crönert **10** '⟨ἡγούμενος⟩ quod ed. 1 post στρατιᾶς habebat huc transposuit Crönert coll. XVI 2' H **11** αὐτοῖς edd. **17** πρόσθεν edd. **19** κακως P **23** Ῥαθίνης Xen. *Hell.* III 4, 12 *Anab.* VI 5, 7 **24** Πέρσης: πήγης P **25** κελεύοντος post Σπιθριδάτου transp. FK

θριδάτη[ν πρὸς Γύην ἔπεμψε]ν· ὁ δὲ πορευθεὶς καὶ πείσας ἐκεί- **2** [νον ἐπανῆλθεν αὐτὸν] ἄγων. Ἀγησίλαος δὲ ποιησάμενος [σπονδὰς ἐκ τῆς τῶ]ν Παφλαγόνων ἀπήγαγε διὰ ταχ[έων τὴν στρατιὰν ἐπὶ θ]άλατταν, φοβούμενος μὴ χειμῶν[ος τῆς τροφῆς ἐνδέ]ωσιν. ἐποιεῖτο δὲ τὴν πορείαν οὐκέτ[ι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἥν]περ ἦλθεν ἀλλ' ἑτέραν, ἡγούμενος διὰ [τῆς Βιθυνίδος διεξιοῦσιν ἀκο]πωτέρως ἔσεσθαι τοῖς σ[τρατιώταις. ἀπέσ]τειλε [δὲ] . ιτ[. .]ρ[.]υ[. . .] αὐτῷ Γύης το[. . . . .] ντ . . των[. . . . . .] ἱππέας μ[ὲν ἐννεακοσί]ους, πεζοὺς δὲ πλείου[ς **3** δισχι]λίων. καταγ[αγὼν δὲ τὸ στρ]άτευμα κατὰ Κίον τῆς Μυσίας, πρῶτον μ[ὲν περιμείν]ας ἡμέρας αὐτοῦ δέκα κακῶς ἐποίει τοὺς Μυσο[ὺς πάλ]ιν ἀνθ' ὧν ἐπεβούλευσαν αὐτῷ περὶ τὸν Ὄλυμπον, ὕστερον δὲ προῆγε τοὺς Ἕλληνας διὰ τῆς Φρυγίας τῆς παραθαλαττιδίου, καὶ προσβαλὼν πρὸς χωρίον τὸ καλούμενον Μιλήτου Τεῖχος, ὡς οὐκ ἠδύνατο λαβεῖν, ἀπῆγε τοὺς στρατιώτας. ποιούμενος δὲ τὴν πορείαν παρὰ τὸν Ῥύνδακον ποταμὸν ἀφικνεῖται πρὸς τὴν Δασκυλῖτιν λίμνην ἐφ' ᾗ κεῖται τὸ Δασκύλειον, χωρίον ὀχυρὸν σφόδρα καὶ κατεσκευασμένον ὑπὸ βασιλέως, οὗ καὶ τὸν Φαρνάβαζον ἔλεγον **4** ἀργύριον ὅσον ἦν αὐτῷ καὶ χρυσίον ἀποτίθεσθαι. κατεστρατοπεδευκὼς δὲ τοὺς στρατιώτας ἐκεῖθι μετεπέμπετο Πάγκαλον, Thuk VIII 61.2 ὃς ἐπιβάτης τῷ ναυάρχῳ Χειρικράτει πεπλευκὼς ἐπεμελεῖτο

1 πρὸς Γύην ἔπεμψεν Ruehl: αὐτὸν προέπεμψεν GH ἐκεῖνον ἐπανῆκεν αὐτόν Ruehl: ἐκείνους ἦλθε πρέσβεις GH **3** σπονδὰς ἐκ τῶ]ν F, τῆς τῶ]ν 'utpote spatio magis congruum' H: σύμμαχα τὰ τῶ]ν GH τὴν στρατιὰν K: τὸ στράτευμα GH **7** ἀκο[πωτέρως W: 'conueniret etiam ἀπο]νωτέρως' H **8** Γύης nomen incertum: Ὄτυς Xen. *Hell.* Κότυς *Ages.* 3 Plut. *Ages.* 11 Θῦς Theopomp. ap. Athen. IV p. 144 F X p. 415 D **18** υφ' P: corr. L Δασκύλιον edd.

16 Xenoph. *Hell.* IV 1, 15 καὶ εὐθὺς ὁ Ἀγησίλαος ἐπὶ Δασκυλείου ἀπεπορεύετο. ἔνθα καὶ τὰ βασίλεια ἦν Φαρναβάζῳ καὶ κῶμαι περὶ αὐτὰ πολλαὶ καὶ μεγάλαι καὶ ἄφθονα ἔχουσαι τὰ ἐπιτήδεια καὶ θῆραι αἱ μὲν καὶ ἐν περιειργμένοις παραδείσοις αἱ δὲ καὶ ἀναπεπταμένοις τόποις πάγκαλαι. 16 παρέρρει δὲ καὶ ποταμὸς παντοδαπῶν ἰχθύων πλήρης. ἦν δὲ καὶ τὰ πτηνὰ ἄφθονα τοῖς ὀρνιθεῦσαι δυναμένοις. ἐνταῦθα μὲν δὴ διεχείμαζε καὶ αὐτόθεν καὶ σὺν προνομαῖς τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ λαμβάνων.

τοῦ Ἑλλησπόντου πέντε τριήρεις ἔχων. παραγενομένου δὲ τοῦ Παγκάλου διὰ ταχέων καὶ ταῖς τριήρεσιν εἰσπλεύσαντος εἰς τὴν λίμνην, ἐκεῖ[νον μὲν] ἐκέλευσεν ὁ Ἀγησίλαος ἐνθέμενον ὅσα τῶν [διηρπασμ]ένων ἦν πλείονος ἄξια διαγαγεῖν εἰς τ[.]ον[. . . . . περ]ὶ Κύζικον, ὅπως {αν} ἀπ᾽ αὐτῶν μισθὸς τῷ [σ]τ[ρατεύματι] γένοιτο· τοὺς δὲ στρατιώτας τοὺς ἀπὸ τῆς Μυσία[ς ἀπέλυσε πρ]οστάξας αὐτοῖς ἥκειν εἰς τὸ ἔαρ, παρασκευα[ζόμενος τ]ὸν ἐπιόντα χειμῶνα βαδίζειν εἰς Καππα[δοκίαν, ἀκού]ων ταύτην τὴν χώραν διατείνειν ὥς[περ ταινία]ν στενὴν ἀρξαμένην ἀπὸ τῆς Ποντικῆς [θαλάττης μ]έχρι Κιλικίας καὶ Φοινίκης, καὶ τὸ μῆκος [αὐτῆς εἶν]αι τοσοῦτον ὥςτε τοὺς ἐκ Σινώπης βαδίζοντας [. . .

---

4 [διηρπασμ]ένων Bu ην: η P **5** τ[όπ]ον [ὀχυρὸν Crönert: ‛τ[όπ]ον fort. caperet prior lacuna. ο potest α esse’ H

SOPHOCLIS ELECTRA

IN USUM SCHOLARUM EDIDIT

OTTO JAHN

EDITIO TERTIA CURATA AB

ADOLFO MICHAELIS

VII, 175 S. 1882. **PREIS 3.60 M.**

MIT 5 HOLZSCHNITTEN
UND EINER PHOTOLITHOGRAPHIE

:: A. Marcus und E. Webers Verlag in Bonn ::

ARX ATHENARVM A PAVSANIA DESCRIPTA

IN VSVM SCHOLARVM

EDIDERVNT

OTTO JAHN

ET

ADOLFVS MICHAELIS

EDITIO TERTIA ACTIS ARCIS ET FASCICVLO TABVLARVM AVCTA

PREIS MIT ATLAS 10.— MARK

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

1 *Das Muratorische Fragment* und die monarchianischen prologe zu den evangelien, hrsg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
2 *Die drei ältesten Martyrologien*, hrsg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 18 S. 0,40 M.
3 *Apocrypha I:* Reste des Petrusevangeliums, der Petrusapocalypse und des Kerygma Petri, hrsg. v. Prof. D. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
4 *Ausgewählte Predigten I:* Origenes homilie X über den propheten Jeremias, hrsg. v. Prof. D. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 25 S. 0,70 M.
5 *Liturgische Texte I:* Zur geschichte der oriental. taufe und messe im 2. und 4. jahrh., ausgew. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0,30 M.
6 *Die Didache*, mit kritischem apparat hersg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 3. Aufl. 16 S. 0,30 M.
7 *Babylonisch-assyrische Texte*, übersetzt von Prof. Dr. Carl Bezold. I. Schöpfung und Sintflut. 2. Aufl. 24 S. 0,40 M.
8 *Apocrypha II:* Evangelien, hrsg. v. Prof. Lic. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 21 S. 0,40 M.
9 *Ptolemaeus Brief an die Flora*, hrsg. v. Prof. D. Adolf Harnack. 10 S. 2. Aufl. 0,30 M.
10 *Die Himmelfahrt des Mose*, hrsg. v. Prof. Lic. Dr. Carl Clemen. 16 S. 0,30 M.
11 *Apocrypha III:* Agrapha, slavische Josephusstücke, Oxyrhynchusfr. 1911 hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 26 S. 0,50 M.
12 *Apocrypha IV:* Die apokryphen briefe des Paulus an die Laodicener und Korinther, hrsg. v. A. Harnack. 2. Aufl. 0,60 M.
13 *Ausgewählte Predigten II:* Fünf festpredigten Augustins in gereimter prosa, hrsg. v. H. Lietzmann. 16 S. 0,30 M.
14 *Griechische Papyri*, ausgewählt und erklärt v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0,80 M.
15/16 *Der Prophet Amos*, Hebräisch und Griechisch, hrsg. v. J. Meinhold und H. Lietzmann. 32 S. 1,00 M.
17/18 *Symbole der alten Kirche*, ausgew. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 40 S. 1,— M.
19 *Liturgische Texte II:* Ordo missae secundum missale romanum, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0,40 M.
20 *Antike Fluchtafeln*, ausgew. u. erklärt v. R. Wünsch. 2. Aufl. 31 S. 0,70 M.
21 *Die Wittenberger u. Leisniger Kastenordnung* 1522, 1523, hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0,60 M.
22/23 *Jüdisch-aramäische Papyri aus Elephantine* sprachlich und sachlich erklärt v. W. Staerk. 2. Aufl. 38 S. 1,30 M.
24/25 *Martin Luthers* geistliche Lieder, hrsg. v. A. Leitzmann. 31 S. 0,60 M.
26/28 *Lateinische christliche Inschriften* mit einem anhang jüdischer inschriften, ausgewählt u. erklärt v. E. Diehl. 2. Aufl. 86 S. 2,20 M.
29/30 *Res gestae divi Augusti*, hrsg. u. erkl. v. E. Diehl. 2. Aufl. 40 S. 1,20 M.
31 *Zwei neue Evangelienfragmente* hrsg. u. erkl. v. H. B. Swete. 15 S. 0,40 M.
32 *Aramäische Urkunden* z. gesch. d. Judentums im VI u. V jahrh. vor Chr. sprachl. u. sachl. erkl. v. W. Staerk. 16 S. 0,60 M.
33/34 *Supplementum Lyricum*, neue bruchstücke von Archilochus Alcaeus Sappho Corinna Pindar ausgewählt u. erklärt v. E. Diehl. 2. Aufl. 44 S. 1,20 M.
35 *Liturgische Texte III:* Die konstantinopolitanische messliturgie vor dem IX jahrhundert v. A. Baumstark. 16 S. 0,40 M.
36 *Liturgische Texte IV:* Martin Luthers Von ordnung gottesdiensts, Taufbüchlein, Formula missae et communionis 1523 hrsg. v. Prof. D. Hans Lietzmann. 24 S. 0,60 M.
37 *Liturgische Texte V:* Martin Luthers Deutsche Messe 1526 hrsg. v. Prof. D. H. Lietzmann. 16 S. 0,40 M.